

onze vogels

36e jaargang no. 4, april 1975

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ysel

De

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.

District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon 023 - 285906.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.v.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.v. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.

De contributie bedraagt in dit geval f 20,— per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 20,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 25,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 300 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.v.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 68028, Röntgenhof 33, Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43984 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon 03410 - 62 73.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.

giro-rekening: 31.58.484 t.n.v. spec.club Eur. Vogels, H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht. Telefoon 01806-2980.

Contributie f 13,— per jaar.

Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.

Secretaris: H. Kehl, Kruiningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: S. J. van Schie, Bootzmanstraat 3, Rotterdam, telefoon 010-76 75 47, giro 2625815,

t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie f. 20,— per jaar. Entree f. 5,—.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:

A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of bij A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01646) 28 88, Hoogerheide.

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

vogels

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
26 mei 1975

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

IN DIT NUMMER

Bourke parkiet	PAG. 149
Kweekresultaat met Rouls	152
Kleurkanarie 15	154
Het woudapje	158
Berg-Tangara's 3	161
Zebra vinken	164
Mijn kweek met sijs x kanarie	167
Twee bekende kardinalen	169
Ervaringen van een vogelliefhebber	170
De volière van de maand	171
De spitsstaart amadine	172
Postuurkanaries 1	173
Roodstaartjes	175
Vogels horen niet in een kooi	177
Kolibries 10	178
Gevaarlijke ziekten bij kanaries	180
Belangrijke mededelingen	181
Op sommige Austr. eilanden heersen de vogels	182
De hoornkoet of gehoornde koet	184
Boekennieuws	184
Pietpraat	185
Beplanting in en om de volière	188

IN DIT NUMMER ADVERTEREN:

C. en A.	PAG. 148
Cédé	151
Van Gils / N.B.v.V. / Vic van Heeswijk	157
Roupe van der Voort / Wirika	157
Benny Slagers	160
De Vogelspecialist	160
Cédé	160
N.B.v.V. boekenservice	163
Sluis	166
Van Waardhuizen	170
Tilburgse Vogelhandel	170
Roupe van der Voort	174
Metaalwarenfabriek Hulskamp	174
Fa. Winkeler / v.d. Mark	177
't Vogelhof / Edelchemie	177
Roupe van der Voort	181
Vraag en aanbod	186
V.V.R. Vogelvoederfabriek	188
Prijslijst Centraal magazijn	189
Hoechst Pharma	189
Rein v.d. Veen / Veraka / Holley Delft	191
N.B.v.V. / Kokke / Animalie	191
Witte Molen	192

Foto omslag: Groen- en Roodkuijkardinaal
(zie ook pag. 168)

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

Vogelvrienden opgelet: C&A geeft 19 nederlandse wildzang- vogels weg!

C&A heeft 19 Nederlandse zangvogels op een mooi affiche laten drukken. In prachtige kleuren. Trouwens, het is wel aardig om te weten dat héél C&A in het teken van de vogels staat. En daarom liggen er speciaal voor u prachtige kleurenplaten gereed bij de kassa's van C&A. U moet er natuurlijk wél even snel bij zijn. Want zelfs de niet-vogel-vrienden zijn er tuk op. Tóch leuk van C&A, ze zijn

zomaar gratis voor niks!

BOURKE PARKIET

tekst: C. E. van Berkel

foto: Horst Müller

Neophema bourkii

Eerst iets over de wetenschappelijke naam van deze u beslist niet onbekende parkiet. Door vrijwel de meeste wetenschappelijke auteurs wordt de bourke parkiet tot het geslacht *Neophema* gerekend. Von Boeticher echter deelde de soort in een apart genus in, *Neopsephotus*. Hij en nog enkele anderen zijn van mening dat ze qua levenswijze, lichaamsbouw en kleuren totaal verschillen van de andere soorten die deel uitmaken van de *Neophemafamilie*. Daarbij komt nog dat er tot op heden geen kruisingen bekend zijn van de bourke met andere parkieten hetgeen er op wijst dat ze onder de thans levende soorten geen nauwe verwanten bezit. Er valt inderdaad wel iets voor te zeggen, maar ach *Neophema* of *Neopsephotus*, de bourke blijft de bourke.

Wat eigenlijk wel door ons steeds verkeerd wordt geschreven en uitgesproken is de Nederlandse benaming. Het is niet Bourks maar Bourke parkiet. Toen deze vogel in 1835 door Sir Thomas L. Mitchell aan de Bogan rivier in Nieuw Zuid Wales werd ontdekt vernoemde hij deze naar de toenmalige gouverneur van Nieuw Zuid Wales en deze man heette Sir Richard BOURKE, vandaar.

Heeft Shakespeare ooit niet eens gezegd *What's in a Name. That which we call a rose by any other name would smell as sweet.* Wat zegt een naam. Dat wat wij roos noemen zou met elke andere naam even heerlijk ruiken.

Van de bourke wordt gezegd dat het een schemer-vogel is. De grootte van de ogen zou daarop enigszins kunnen wijzen. Toch is dat niet helemaal juist. Alhoewel hij, evenals overigens ook andere parkieten en papegaaien uit Centraal Australië, in het donker uitvliegt om te drinken en zelfs bij heldere nachten steeds actief kan blijven, kan hij niet vergeleken worden met bijvoorbeeld de nachtzwaluw. Deze échte vogel van de schemering verricht ook andere gedragingen in het schemerdonker tot diep in de nacht zoals voedsel zoeken, baltsen en grootbrengen van de jongen. Deze toch belangrijke levensgedragingen verricht de bourke gewoon overdag.

Van Zuidwestelijk Queensland en het uiterste westen van Nieuw Zuid Wales tot in het noorden van Zuid Australië leeft de bourke in open struiksteppen welke met Mulga, doornacia's, zijn begroeid. Ze voeden zich in hoofdzaak met de zaden van deze struiken.

Er is een periode geweest, rond de jaren 1940, waar ze slechts zelden werden waargenomen. Greenway nam de soort in 1958 zelfs op in de lijst van uitgestorven of verdwijnende soorten. De laatste jaren is de toestand gelukkig weer aanmerkelijk verbeterd en ziet het er thans naar uit dat het gevaar voor uitsterven geweken is.

Ze broeden in holten van dikke takken en hun nest bevindt zich 2-3 m boven de grond. De pop broedt plm. 21 dagen op de 4-5 eieren en terwijl zij dat doet brengt de man haar snavelkost. In het algemeen verlaat de pop maar 1 maal per dag haar nest om wat te drinken en zich te ontlasten.

De jongen zijn bij het uitkomen bedekt met een witte grijsachtige dons. Na plm. 4 weken verlaten ze het nest en worden dan nog ongeveer 2 weken door beide ouders gevoerd tot ze zelfstandig zijn.

Ik neem onverwijld aan dat u die dit artikel leest en dus geïnteresseerd bent in deze met fraaie pastelkleuren getinte parkiet weet dat het bijzonder aangename voliërevogels zijn. Schreeuwen doen ze niet en knagen aan uw en hun voliëre evenmin. Broeden, 2-3 keer per jaar, en grootbrengen van hun jongen doen ze uitstekend.

U weet dan ook dat hun verblijf een lengte moet hebben van minimaal 2-3 m, dat hun nestkasten een bodemoppervlak moeten hebben van 25 x 25 cm, dat die kasten ongeveer 30 cm hoog moeten zijn en het invlieg gat een middellijn dient te hebben van 7 cm. Man en pop zijn uiterlijk goed te onderkennen. De pop mist nagenoeg de blauwe voorhoofdsband en is over het algemeen wat matter van kleur. Jonge vogels lijken op de pop alhoewel de mannelijke exemplaren een wat fellere kleur blauw op het voorhoofd kunnen hebben. De jeugdruï is na ongeveer 8 maanden voltooid.

Op een goed mengsel zaden, eivoer, onkruidzaden

en af en toe wat groen of fruit, blijven ze in goede konditie.

Het is aan te bevelen om zodra de jonge vogels zelfstandig zijn, wanneer ze dus goed voor hun eigen kostje kunnen zorgen en niet meer afhankelijk zijn van hun ouders, ze van hun ouders te scheiden om te voorkomen dat een eventueel volgend legsel zal worden verstoord.

Het komt wel eens voor, en naarmate er steeds meer bourke's worden gekweekt zal dat zich in toenemende mate voordoen, dat er plotseling in kleur afwijkende exemplaren worden geboren. Niet zó'n vreemd verschijnsel want dit gebeurt ook in de vrije natuur. In het museum van Zuid Australië bevindt zich een balg van een lichtgekleurde mutatie welke bij Henbury werd neergeschoten. De rode en bruine tinten van die vogel waren belangrijk lichter dan normaal.

In de standaardseisen van de neophema's, welke à f 6,— op het bondsbureau verkrijgbaar zijn, is in de mutaties voorzien. Omschreven is een geel- en een roodserie waarin we de kleurslag bruin, isabel, fallow en pastel kennen.

Ontdekt u op een gegeven moment zo'n mutatie dan is het raadzaam om daarmee zeer selectief verder te kweken. Trouwens, mutatie of wildvorm, selecteren zullen we altijd moeten doen. Zo worden er op tentoonstellingen nogal eens bourke's ingezonden die veel te klein van formaat zijn. Door streng selectief te kweken moeten we dat voorkomen. Alhoewel de wildvorm, de vogel in de vrije natuur, ongeveer 19 cm groot is, schrijft de standaard 23-25 cm voor. Dit is door de samenstellers van de standaard goed gezien. We moeten met onze kweekprodukten naar gezonde en in alle proporties forse vogels. Dan pas dragen we er zelf toe bij dat onze liefhebberij bestendig blijve.

The World Wildlife Fund

De junior leden van het Wereld Natuur Fonds houden de komende maanden een sticker-aktie Vogels Vrij. De aktie richt zich tegen de vogelvangst en jacht in Italië. De opbrengst komt ten goede aan de Italiaanse Nationale Bond tegen de vernietiging van vogels.

Voor inlichtingen: Wereld Natuur Fonds Nederland, afdeling Pers en Publiciteit, Biltseweg 33, Soestdijk.

KWEEKRESULTAAT MET ROULROULS

(Rollulus roulroul)

tekst: Willy Vandevijver

Deze soort woudpatrijs behoort naar alle waarschijnlijkheid tot de mooiste soorten die in deze familie bestaan. De biotoop van deze dieren is hoofdzakelijk het dichte oerwoud langs stromen in de lager gelegen gebieden van Thailand, Maleisië en Borneo. Het zijn weinig luidruchtige vogels die zeer weinig vliegen en in de onderbegroeiing vanwege hun kleur weinig opvallen.

In de herfst 1973 kwam ik bij toeval in het bezit van een geacclimatiseerd koppel. In het voorjaar 1974 bemerkte ik dat het gedrag van het haantje enigszins begon te veranderen. Roulrouls zijn eerder schuwe vogels, het hennetje is nu nog steeds slechts sporadisch in de volière te zien. Plotseling nam het haantje de gewoonte aan om 's morgens bij het verversen van het voedsel eerder agressief naderbij te komen. Bij observatie gedurende de dag bemerkte ik dat het mannetje begon met takjes in de snavel rond te draven. Zijn voorkeur ging uit naar bamboe takjes en inderdaad na enkele dagen bleek een keuze gemaakt. In een hoek van de volière werd begonnen met de bouw van een nest. Het nest is een overkoepeld bouwsel van takjes. Als laatste afwerking sleurt het haantje bladeren te samen die hij met een sierlijke zwier bovenop zijn bouwsel deponiert, zodanig dat het nest een stevig dak krijgt. Blijkbaar staat het mannetje slechts in voor de vormgeving en de ruwbouw. Het hennetje begint nu binnenin het bouwsel een putje te krabben en dit met haar lichaam rond te draaien. Nadat deze bezigheid naar haar voldoening is beëindigd draagt ze gedroogd gras en fijne vezels bij die in het putje worden geschikt. Als er een aantal zijn geschikt gaat ze zichzelf in het nest zetten draait net zo lang rond totdat elk blaadje en strootje naar haar zin ligt. Gans dit verloop neemt zowat een vijftal dagen in beslag. De zesde dag 's morgens bemerkte ik bij het verversen van het voedsel dat het hennetje op het nest zat met het achterste naar de nestopening gericht, iets wat ik steeds heb dienen vast te stellen bij het leggen. Onder middag vlug een nestcontrole en tot mijn vreugde aanschouwde ik het eerste ei van een Roul-

roul in mijn leven. Een eerder stomp rond ei, helemaal wit \pm 3 cm lang en \pm 2,5 cm dik. In het totaal werden zes eieren gelegd om de twee dagen, steeds in de ochtenduren. Dan begon het broeden, dit gebeurt door het hennetje alleen, het haantje houdt zich volledig afzijdig. Het was lang wachten, een eerste controle op 14 dagen wees uit dat vijf eieren bevrucht waren. Gezien ik niet goed wist als dit paar

hun ouderplichten goed zouden vervullen nam ik twee bevruchte eieren weg en broedde deze kunstmatig uit in de broedmachine. Op de drieëntwintigste dag kwamen 2 kuikens in de broedmachine en 3 in het nest uit. Blijkbaar vervulden dit Roulroul paar hun ouderplichten zeer goed en voedden hun jongen zeer goed, ook de kunstmatig uitgebode kuikens groeiden voorspoedig op. Op een morgen zowat drie weken na het kippen van de eieren vond ik in de volière één jong dood en in de couveuse eveneens. Een onderzoek in de Universiteitskliniek te Gent wees in beide gevallen een navelontsteking als doodsoorzaak aan. Tevens wees men er mij op dat bij onderzoek was vastgesteld dat de besmetting waarschijnlijk bij het kippen had plaats gevonden, maar slechts haar dodelijk stadium had bereikt na zowat 3 weken. Een geruststelling kreeg ik wel, er was geen besmettingsgevaar voor de andere kuikens. De overgebleven kuikens groeiden verder voorspoedig op.

Bij een tweede nestpoging kwam mijn koppel slechts tot het leggen van 3 eieren, geen enkel van deze eieren verschafte mij enig kuiken. Bij een derde nestpoging bracht het hennetje het tot 12 eieren. Ik liet er haar vijf en legde zeven stuks in de broedmachine. In het nest kipten 4 kuikens een ei was onbevrukt. In de broedmachine kipten vier kuikens drie embryo's stierven af. Nadien werd in de couveuse het laatst uitgekomen kuiken vermoordt door zijn één dag oudere medebroers (nadien bleken de overgebleven kuikens mannelijke exemplaren en na autopsie van het gedode kuiken bleek dit een vrou-

welijk exemplaar te zijn). Bij de moeder stierven opnieuw twee kuikens aan navelontsteking. Uiteindelijk werden vijf kuikens zelfstandig. In het totaal kweekte ik dus acht Roulrouls, waaronder vijf haantjes en drie hennetjes.

Als voeding van de ouderdieren wordt appel, peer, tomaat en gewelde rozijnen vermengd met opfok gebruikt. Tijdens het opkweken van de jonge kuikens worden overvloedig meelwormen, maden en sprinkhanen verstrekt en niet te vergeten fijngehakt groen als toemaatje. Daarbij kan een goed universeelvoeder worden bijgegeven.

Enkele onontbeerlijke elementen om broedresultaten te behalen zijn naar mijns inziens, op de eerste plaats de nodige rust, want deze dieren zijn zeer schuw, vooral als het om wildvang gaat. Verder een temperatuur die minimaal 15° C dient te bedragen in het broedseizoen en een minimale ruimte per koppel van 5 m² is zeker niet overdreven.

16 KLEUR- KANARIE

door H. J. Veerkamp

De opaalfactor

Nog niet zo heel lang geleden was het woord opaal alleen al een magisch woord. Elke vogel die de opaalfactor bij zich droeg was waardevol. Nu moet mij van het hart, dat dit waardevol van sommige opaalfactorigen meer bestond uit handelswaarde als waardevol voor de kweek.

Wat is er in de beginjaren, nu alweer een jaar of acht geleden, getobt om er behoorlijke vogels van te fokken. Na een uitermate krachtige selectie zijn het nu fraaie t.t.vogels geworden. Zij doen als kweekvogel absoluut niet onder voor andere kleurkanaries. Zij hebben bewezen dat ze gemakkelijk onderling gepaard kunnen worden. In de beginperiode hebben we daaraan getwijfeld. Veel jongen dood in dop, zwakke jongen, miezeringe vogels etc. We waren geneigd te gaan denken; dat de opaalfactor in zekere gevallen letaal werkte. Dit alles is verleden tijd en de opaalkweek neemt hand over hand toe. Gelijke tred daarmee houdt de kritische blik van de liefhebber. Dit laatste kunnen we eigenlijk over de gehele linie waarnemen. Niet alleen de liefhebbers wensen kwaliteitsvogels, ook de handelaar is kieskeuriger geworden. En daar kunnen we alleen ons voordeel mee doen. Op deze manier wordt de kweek van kwalitatief goede dieren gestimuleerd.

Waaruit bestaat nu de werking van de opaalfactor? De opaalfactor doet de verschijning van de pigmentkleur veranderen. Dit wordt veroorzaakt door een afwijkende structuur der veren (baarden), waardoor een blauwgrijs effect in de verschijningsvormen ontstaat. Door de afwijkende structuur ten opzichte van de normaalstructuur heeft de opaalfactor tevens een bruinbelettend karakter.

Het zou mij te ver voeren om hier een algehele uitleg aan te geven. In het kort gesteld kunnen we het als volgt zien.

Bij de — niet opaal —, ligt het merendeel der melaninekleurstoffen aan de bovenzijde van de veer. Dit heeft als gevolg dat we de pigmentkleur direct kunnen waarnemen. Bij de — opaal — ligt het merendeel der kleurstoffen verzonken in de kern van de baarden. Hierdoor wordt een andere lichtreflex verkregen als bij de — niet-opaal—. Dit heeft als gevolg dat bij de groenopaal en agaatopaal een grijsblauwe kleur ontstaat.

Hoe groter de kwantiteit en kwaliteit van de melaninen, des te dieper zal het blauweffect zijn. Het bestreepingspatroon blijft bij groen en agaatopaal behouden. Dit is niet het geval bij de bruin en isabelopaal.

De bruinopaal heeft een beigebruine kleur, waarin waarneembaar een blauwachtige waas. De isabel-

opaal toont zich als een vetstofkleurige vogel. Alleen de donskleur verradt iets van het pigmentbezit, het heeft een licht blauwbeige tint. Nu moeten we niet gaan denken, dat de bruin en de isabelopaal minder aanleg tot pigmentvorming heeft als de klassieke bruine of isabel. Zeker niet, de kweekpraktijk heeft al meer als voldoende bewezen dat de paring bruinopaal x bruin een volle warme bruine kleur oplevert. Idem de paring isabelopaal x isabel geeft normale isabelkleurige jongen. Het feit van een mindere kleuruiting bij de bruin en isabelopaal moeten we toeschrijven aan het ontbreken van een donkere lichtabsorberende kern in de kleurbepalende baarden.

De opaalfactor is een **recessief onafhankelijk vererrende factor**.

Dit houdt in dat de opaalfactor dubbel aanwezig moet zijn om de opaaltint te tonen. Voor het aan-

duiden van de symboliek moeten we dus kleine letters gebruiken. De structuur-opaal geven we aan met **so** en **so⁺**.

We kunnen de volgende formules krijgen:

$\frac{so^+}{so^+}$ normaal structuur = niet-opaal.
so⁺

$\frac{so^+}{so}$ normaal structuur split opaalstructuur.

$\frac{so}{so}$ structuur opaal.

Met deze drie formuleringen kunnen we vijf mogelijkheden toepassen. Doordat we te maken hebben met een recessieve factor die onafhankelijk vererft, maakt het geen verschil in het uitwerken van onze formule wie van de ouders de opaalfactor wel of niet bezit, enkele of dubbele vorm.

Opaal x Opaal.

$$\frac{so}{so} \times \frac{so}{so} = 100\% \frac{so}{so} \text{ opaal.}$$

Normaal/opaal x Opaal

$$\frac{1. so^+}{2. so} \times \frac{3. so}{4. so} = 50\% \frac{1. so^+}{3. so} \frac{1. so^+}{4. so} \text{ normaal/opaal}$$

$$50\% \frac{2. so}{3. so} \frac{2. so}{4. so} \text{ opaal}$$

Normaal/opaal x Normaal/opaal

$$\frac{1. so^+}{2. so} \times \frac{3. so^+}{4. so} = 25\% \frac{1. so^+}{3. so^+} \text{ normaal, } 50\% \frac{1. so^+}{4. so} \frac{2. so}{3. so^+} \text{ normaal/opaal}$$

$$25\% \frac{2. so}{4. so} \text{ opaal}$$

Normaal x Opaal

$$\frac{so^+}{so^+} \times \frac{so}{so} = 100\% \frac{so^+}{so} \text{ normaal/opaal.}$$

Normaal/opaal x Normaal.

$$\frac{1. so^+}{2. so} \times \frac{3. so^+}{4. so^+} = 50\% \frac{1. so^+}{3. so^+} \frac{1. so^+}{4. so^+} \text{ normaal.}$$

$$50\% \frac{2. so}{3. so^+} \frac{2. so}{4. so^+} \text{ normaal/opaal}$$

Aan de hand van bovenstaande formules met hun uitkomsten kunt u zelf wel zien wat de meest voordelige paringen zijn. Natuurlijk dienen we rekening te houden met de geslachtsgebonden vererrende factoren i.v.m. de pigmentkleur. Bij het gebruik van

opaalvogels werken we niet alleen met de **so** of **so⁺** factor, we moeten tevens de geslachtsgebonden vererrende factoren in het schema opnemen. Hier van enkele voorbeelden:

zie volgende pagina

isabel

De

Agaatopaal/isabel x bruinopaal.

$$1. \frac{(x)z^+ rb}{(x)z} \frac{so}{rb} \times 3. \frac{(x)z rb^+}{(y)} \frac{so}{so}$$

$$1. \frac{(x)z^+ rb}{(x)z} \frac{so}{rb^+} \text{ agaat } \frac{so}{so} \text{ groenopaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ rb}{(y)} \frac{so}{so} \text{ agaatopaal}$$

$$2. \frac{(x)z rb}{(x)z rb^+} \frac{so}{so} \text{ bruinopaal/isabel}$$

$$2. \frac{(x)z rb}{(y)} \frac{so}{so} \text{ isabelopaal}$$

Een wat meer gecompliceerde paring is de nu volgende. We krijgen het nu te doen met twee onafhankelijk verervende factoren, de **recessieve** opaalfactor en de **dominante** witfactor.

Groenopaal/bruin x zilverbruin/opaal.

$$\frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \times \frac{(x)z so^+}{(y)} \frac{CB}{CB^+}$$

Bij de man zien we maar een verschil z/z+. De pop geeft ons te zien x/y, so/so+ en CB/CB+. Zij kan 8 verschillende gameten vormen. (2³ = 2x2x2=8)

Gameetvorming man

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+}$$

Gameetvorming pop.

$$3. \frac{(x)z so^+}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+}$$

$$7. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB}{CB^+}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+}$$

$$4. \frac{(y) so}{(y) so} \frac{CB}{CB}$$

$$8. \frac{(y) so}{(y) so} \frac{CB^+}{CB^+}$$

$$5. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB}{CB}$$

$$9. \frac{(x)z so^+}{(y)} \frac{CB}{CB^+}$$

$$6. \frac{(y) so^+}{(y) so^+} \frac{CB^+}{CB^+}$$

$$10. \frac{(y) so^+}{(y) so^+} \frac{CB}{CB^+}$$

Zonen

Dochters

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groen/bruin/opaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB} \text{ blauwopaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB} \text{ blauwopaal/bruin}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groen/opaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groenopaal/bruin}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groenopaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ blauw/bruin/opaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ blauw/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruin/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB} \text{ zilverbruin-opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB} \text{ zilverbruinopaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruin/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruinopaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruinopaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ zilverbruin/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ zilverbruin/opaal}$$

Momenteel heerst min of meer de strijdvraag of het praktisch nut heeft om bruinopaal of isabelopaal te fokken. Want zegt men; er blijft van bruin weinig over en van de isabelkleur helemaal niets. Practisch nut heeft het altijd, we fokken immers niet alleen tentoonstellingsvogels. We zullen ze heus nodig hebben als fokvogel. Als t.t.vogel hoeven we geen

isabelopaal te fokken. Maar de bruinopaal kan absoluut een geslaagde t.t.vogel zijn. In de zilvertint, mozaiek of met de bijkleur ivoor kunnen ze heel mooi wezen. Dit zijn kleurvogels die overtuigend het bewijs leveren dat zij op de tentoonstellingen hun plaats waard zijn. Laten we voorzichtig zijn om al te snel een conclusie te trekken.

HET WOUDAAPJE

tekst: M. de Jong

1. Vrouw woudaap op het punt op de eieren te gaan zitten

Er zijn nog altijd auteurs die hardnekkig volhouden deze vogel te betitelen met **wouwaapje**. Dit doen zij met het oog op het geluid dat hij in de schemering laat horen en dat klinkt als „wou-wou-wou-wou”. Persoonlijk houd ik het op **woudaapje**, niet om „eigenwijs” te zijn, maar omdat in de „Avifauna van Nederland” (lijst van de in Nederland waargenomen vogelsoorten en hun geografische vormen) door de Commissie voor de Nederlandse Avifauna de officiële naam is vastgesteld als woudaapje. Voorts kent men hem nog als **kleine butoor**, **kleine roerdomp**, **waffer**, **woffer**, **woudhopje**, **woudpitoortje**, **houtbutoortje**. Bij Nieuwkoop spreekt men van **vleethond**! Nu we het toch over namen hebben: in de wetenschap staat het woudaapje bekend als **Ixobrychus minutus minutus**. In het boekwerk „Beteekenis en Etymologie van de wetenschappelijke namen der Nederlandse vogels” zitten de auteurs een beetje met de handen in het haar. **Ixobrychus** betekent letterlijk: vogellijmbruller, „hetgeen natuurlijk zonder enige betekenis is”. Otto Fehringier geeft een vergezochte verklaring, maar komt tot de conclusie: „een naam die wel iets duidelijker is”. Tenslotte verklaard Lönberg het woord als „oeverriet” en „knarsen”, hetgeen zou resulteren in „de rietknarsen”. „Maar,” zeggen de samenstellers, „deze vertaling van ‚ixos’ vindt echter geen bevestiging in de geraadpleegde woordenboeken.” Zoekt u het verder zelf maar uit...

Het woudaapje is ons kleinste reigertje, dat van de punt van de vrij lange snavel tot het staarteinde slechts zevenendertig centimeter meet. Bij het mannetje zijn de kruin, de veren op de schouders en de rug zwart met een groenachtige glans; de slagpennen en de staart zwart. De rest van het lichaam is voor het grootste deel fraai lichtgeel; dit geldt eveneens voor een grote, zeer in het oog lopende vlek op de vleugels.

Het vrouwtje is van boven donker-, van onderen lichtbruin, met een duidelijke streeptekening. Bij beide seksen is de snavel grotendeels geel, met alleen aan het bovenste randje een beetje bruin. Verder zijn de poten groenachtig en de veren aan het onderste gedeelte van de hals verlengd.

Als aapjes(!) klauteren deze vogels uiterst behendig door de rietstengels. Bij naderend gevaar nemen ze prompt de paalhouding aan, dat wil zeggen dat ze de lange hals omhoog strekken, waarbij de scherpe snavel naar boven wijst. Zo blijven ze roerloos staan. Het vlekkerige en streperige patroon zorgt ervoor dat ze als het ware „oplossen” tussen de vegetatie. (Op foto 2 kunt zien dat de hals tot het uiterste gestrekt wordt.)

Ik vermeldde reeds dat het geluid klinkt als „wouw-wouw-wouw”, maar als de duisternis over de rietwildernissen daalt, kan men nog diverse andere geluiden horen, zoals „koejèk”, „gèk” en als het woud-

2. Het vrouwtje is verontrust en neemt de paalhouding aan

usel

De

3. Moeder woudaapje met haar kroost

aapje in geagiteerde toestand is een scherp „erk”. Woudaapjes hebben de gewoonte om laag over het watervlak te vliegen met een nogal snelle wieslag, althans vlugger dan we gewend zijn van de reigerachtigen. Zo nu en dan houden ze hun flapvleugels een tijdje stil, om op hun dooie gemak verder te glijden. Ook zij hebben de hals tot een S-bocht ingetrokken.

Het woudaapje is bij ons een schaarse broedvogel, dat wil zeggen dat het aantal broedparen wordt geschat tussen vijftig en tweehonderdvijftig. Als woonoord prefereert hij vrij grote laagveenmoerassen, die begroeid zijn met bosjes of riet- en biezenvelden, hoewel een hoogst enkele maal ook weleens een nest in hoogveengebied wordt aangetroffen. Tussen de dicht opeenstaande planten, meestal vlak boven het water, maar ook wel in de struiken of op drijftillen wordt de wieg gemaakt. Het is een ietwat

slordig maar niettemin stevig bouwsel van rietstengels, een paar takjes en wat rietbladeren. Op deze ondergrond komt wat fijner plantaardig materiaal te liggen – rietpluimen bijvoorbeeld – dat als een bedje moet dienen voor de vier tot zeven witte, licht groenig blauw getinte eieren. Er worden weleens grotere legsels aangetroffen, maar dat is dan vrijwel zeker het produkt van twee vrouwtjes. De bekende oöloog W. Ph. Hellebrekers uit Delft vermeldt in het tijdschrift van de Nederlandse Ornithologische Unie „Limosa” nummer 17, blz. 93 dat hij op 16 juni 1944 aan de Zuidplas bij Nieuwkoop een nest vond dat tussen manshoog riet en wilgeroosjes, ongeveer een halve meter van de waterkant, op de grond was geplaatst en drie eieren bevatte. Toen hij tien dagen later in gezelschap van een paar vogelkundigen nog eens naar het nest ging kijken, bleken er zes eieren te zijn bijgekomen.

4. Moe zorgt dat het de jongen aan niets ontbreekt

5. Het echtpaar woudaap op het nest

De „waterproof" wees uit dat zeven eieren gelijkmatig waren bebroed, een was bijna en een nog geheel vers. Het wijfje had dus in tien dagen zes eieren gelegd. Ergo met een gemiddelde tussenruimte van veertig uur. De vogels waren gaan broeden toen het nest zeven eieren bevatte. Ik vermeld deze bijzonderheid omdat het in ons land regel is dat de bebroeding begint als het legsel bijna of geheel compleet is.

Het mannetje is degene die met bouwen van de toekomstige kinderkamer begint. Nadat de paring heeft plaatsgevonden, neemt het vrouwtje deze taak over en fungeert haar echtgenoot uitsluitend als „sjouwerman". Zowel het mannetje als het vrouwtje neemt een deel van de zestien tot achttien dagen durende broedperiode voor zijn/haar rekening, maar het schijnt dat „moeders" het meest op de eieren zit.

De jongen blijven maar zeer kort in het nest. Als ze een dag of tien oud zijn, beginnen ze reeds door de rondom de wieg groeiende begroeiing te klauteren. Uiteraard kunnen ze dan nog niet vliegen en moeten door de oude vogels steeds van de nodige snavelkost worden voorzien.

De bruine kiekendief schijnt de jonge woudaapjes erg lekker te vinden, want het komt nogal eens voor dat een exemplaar door de „moerastiran" wordt geslagen en naar de horst gesleept.

In het begin van augustus zeggen de woudaapjes ons tijdelijk vaarwel. Zij hebben een flinke trip voor de boeg, want hun winterkwartieren strekken zich uit over Oost- en Zuid-Afrika. Slechts één keer heeft men hier in ons land in de wintermaanden

6. Pa gaat, ma komt

een woudaapje gezien. Dat was op de eerste december 1912 te Langbroek, een plaatsje ten noorden van Wijk bij Duurstede. Tussen eind april en eind mei (de vroegste datum is tot nu toe 6 april 1968, toen een „vroegeling" werd gesignaleerd bij Rockanje) keren de woudaapjes terug naar hun territoria in Europa en Midden-Azië. Verder broeden ze op een paar plaatsen in Noord-Afrika en eveneens in een enorm gedeelte van het zwarte werelddeel bezuiden de parallel van 20 graden noorderbreedte en de oost- en westkust van Australië. De fraaie serie foto's bij dit artikeltje is vervaardigd door de bekende vogelfotograaf, wijlen Nol Binsbergen.

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko", spec.
Opfok en Conditievoer voor
alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**"

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

1e klas Engelse import
Postuurkanaries

o.a. **Glosters, Borders, Norwicks,**
Yorkshires, Lizards, Fife Fancy, Friseés.
Tevens kleurkanaries, parkieten,
tropische vogels.

's Zaterdags gehele dag, andere
dagen volgens afspraak. Niet op
zondag. Verzending rembours.
Brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, Import-Export
Panweg 66 - Zeist - Tel. (3404) 18276

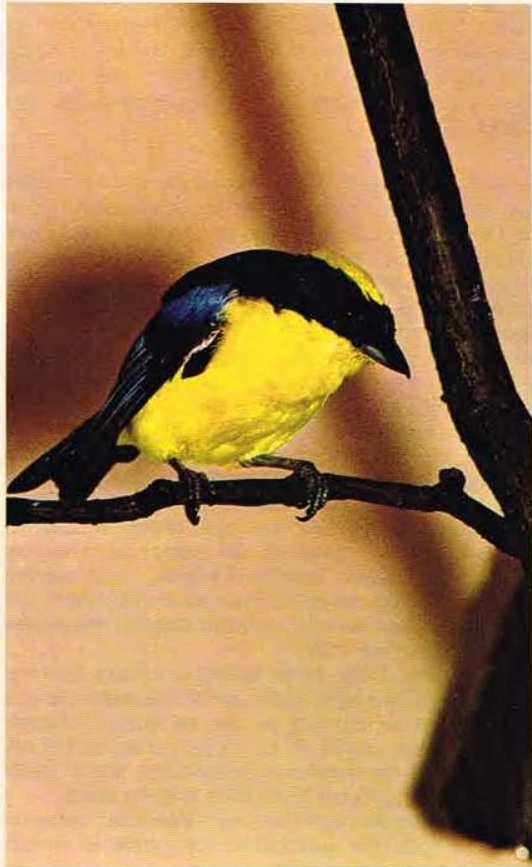
NIEUW insektenvoer geel
groen
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

BERG-TANGARA'S (3)

Blauwvleugelbergtangara (*Anisognathus flavinuchus*)

In bergtangara's (I) en (II) hadden we het over het typische verspreidingsgebied en over de soorten van deze bijzondere tangara's.

In dit artikel zullen we nader ingaan op hun betekenis voor de tangara-liefhebber.

Gedurende de laatste tientallen jaren worden de meeste woorten bergtangara's teruggedrongen in de minst toegankelijke gedeelten van hun vroegere verspreidingsgebied. De steeds maar verder om zich heen grijpende ontbossing en het in cultuur brengen van steeds grotere gedeelten tropisch en subtropisch oerwoud vormen een duidelijke bedreiging voor het voortbestaan van de meeste soorten bergtangara's. De bergtangara's kunnen zich bovendien, ter wille van hun behoefte aan een ongestoorde levensomgeving, niet aanpassen aan een bestaan

in een „gecultiveerd" landschap, bestaande uit plantages en schaars begroeid grasland. Vooral het natuurlijke voortplantingsgebeuren raakt bij gebrek aan geschikte nestplaatsen volledig verstoord, zodanig zelfs dat het eenvoudige voortbestaan van de soort in het gedrang komt. In Columbia bijv. worden vooral de blauwvleugel-, de groenrug- en de voorhoofdsbandbertangara door het verdwijnen van de oorspronkelijke oerwoudbiotoop bedreigd. Naast deze onrechtstreekse bedreiging worden bepaalde soorten (vooral de *Anisognathus*-soorten) ook bedreigd door het wegvangen van overantwoord grote aantallen, bestemd voor onze volières! Verder komen bepaalde zeldzame soorten slechts in zeer kleine verspreidingsgebieden voor en zijn, daarom alleen al, zeer gevoelig voor zelfs geringe veranderingen in hun beperkte leefgebied.

Over de voeding, de voortplanting en de algemene levenswijze van bergtangara's in hun natuurlijke omgeving is weinig bekend. Hun voornaamste voedsel zal wel bestaan uit bessen en insecten. De meeste soorten trekken alleen of paarsgewijze rond, op zoek naar voedsel, maar ze verzamelen zich soms in en rondom bessendragende struiken of bomen. Soms ziet men ook kleine „familiegroepjes" (4 tot 5 exemplaren), gevormd door een paar en hun volwassen jongen.

Bergtangara's worden weinig ingevoerd. Alleen blauwvleugeltangara's worden vrij regelmatig in kleine aantallen aangeboden. Soms treft men bij de importeurs ook weleens roodbuikbergtangara's aan. Deze bergtangarasoort werd vooral in het begin van 1973 vrij regelmatig ingevoerd in België en Nederland. De lacrymosebergtangara, de olijfrugbergtangara, de grote bergtangara en de blauwwangbergtangara worden slechts zelden ingevoerd, en dan meestal nog door gespecialiseerde vogelparken, bijv. Winged World in Engeland.

En met een kleine zending tangara's uit Bolivia heb ikzelf, eind 1972, een vijftal blauwvleugelbergtangara's en een bruinbuikbergtangara (*Delothraupis castaneiventris*) ontvangen. De blauwvleugelbergtangara's behoren tot de zeldzame ondersoort *Anisognathus flavinuchus flavinuchus*, en hebben een schitterend blauwe stuit. De bruinbuikbergtangara is een zeer zeldzame en enig mooie tangara, die bijna zeker nooit eerder werd ingevoerd.

Nu en dan komen in de gewone zendingen tangara's nog weleens zeldzame bergtangara's aan. In 1973 (een geweldig tangarajaar!) zijn door J. Maroy (België), enkele lacrymosebergtangara's (*Anisognathus lacrymosus*) en (beschermde, maar toch uitgevoerde) grote bergtangara's (*Buthraupis montana*) ingevoerd. En begin 1974 is bij S. van 't Hart (Nederland), een zeer zeldzame groenrugbergtangara (of zwartborstbergtangara; *Buthraupis eximia*) aangekomen. Alle bergtangara's zijn prachtige volièrevogels. Ter wille van hun grootte zijn ze inderdaad niet geschikt voor de beperkte ruimte van een kooi. Tot hun volle recht komen ze echter pas in een grote, beplante volière, waar ze rustig kunnen samenleven met grotere zachtvoer etende vogels. De noodzaak om over een ruimere volière te beschikken, hun betrekkelijke

ssel

De

zeldzaamheid en de niet erg schappelijke prijzen weerhouden veel liefhebbers ervan om het ook maar eens met bergtangara's te proberen. Nochtans zijn bergtangara's vrij „hard”, in tegenstelling tot de kleinere en relatief moeilijker tangarasoorten. Daar de meeste soorten vooral in de subtropische en gematigde zones voorkomen, passen bergtangara's zich vrij vlug aan onze klimaatsomstandigheden aan. De hele zomer kunnen ze in de buitenvolière, alhoewel een binnenvolière als bescherming bij te gure weersomstandigheden is aan te bevelen. Als ze overdag toegang hebben tot, en de nacht kunnen doorbrengen in een vorstrijde of beter nog lichtverwarmde binnenvolière, kan men ze tijdens niet te harde winterdagen rustig in de buitenvolière laten. Maar tijdens strenge vorstperioden kan men ze toch beter opgesloten houden. Zelf overwinter ik geen tangara's bij een temperatuur beneden 0° C. Aan bergtangara's kan men hetzelfde voer geven als wat men andere grotere zachtvoetende vogelsoorten (spreeuwen, gaaien e.d.) aanbiedt. Als ze in een collectie tangara's zitten, eten ze gewoon met de kleinere soorten mee. Men kan, als aanvulling en ter afwisseling, ook nu en dan wat bessen, „witte” meelwormen en wat kleingemaakt, rauw of gekookt vlees geven.

Bij de bergtangara's bestaat (bijna) geen onderscheid tussen beide geslachten. In het boek „The Birds of South America” van R. Meyer de Schauensee wordt bij geen enkele soort een duidelijk seksueel dimorfisme, d.i. een opvallend geslachtsonderscheid, opgegeven. Uit de ervaringen van verschillende tangaraliefhebbers blijkt echter dat er toch geringe verschillen zijn tussen beide vogels van een paar. Zeer in het algemeen kan men zeggen dat de popjes minder „hard” gekleurd en meestal niet zo flink „uitgegroeid” zijn. Bij het uitzoeken van een werkelijk paar uit een zending bergtangara's moet men evenwel zeker zijn slechts met één ondersoort te doen te hebben. Er bestaat nl. bij bepaalde soorten nogal wat verschil in kleurintensiteit tussen de verschillende ondersoorten; o.a. bij de roodbuikbergtangara en de blauwvleugelbergtangara (zie beide kleurplaten van deze soort!). Tussen roodbuikbergtangara's bijv., komen exemplaren voor met een hardrode en met een vuilbruine buikkleur. Met de rui kleuren de vuilbruine exemplaren echter door tot hardrode. Het zijn dus jonge vogels en geen poppen.

Het bijeenbrengen van een paar bergtangara's blijft echt een moeilijke opgave, waarbij men heel wat geluk moet hebben. Naast het feit dat het uitzoeken van een koppel veelal een kwestie van geluk is, kan het ook een vrij dure aangelegenheid blijken te zijn! Ter wille van hun zeldzaamheid en hun opvallende kleuren worden bergtangara's nl. dikwijls tegen „gekleurde” prijzen aangeboden! Het gevraagde bedrag ligt meestal ergens tussen f 75,- en f 200,- per stuk. Met bergtangara's valt echter toch wel te kweken. Het enige kweekresultaat dat tot nog toe werd bekendgemaakt, werd in 1962 in de Keston Foreign Bird Farm bereikt (te Keston in Kent, Engeland; zie *Avicultural Magazine*, vol. 69, p. 30, 1963). In oktober van 1960 waren in dit vogelpark 4 blauw-

vleugelbergtangara's (*Anisognathus flavinuchus*) aangekomen. Ze werden ondergebracht in een binnenvolière, die was doorverbonden met een beplante buitenvolière. De binnenvolière werd 's winters verwarmd tot enkele °C. Gedurende een korte geweningsperiode werd het 4-tal bergtangara's opgesloten in de binnenvolière. Ze pasten zich echter snel aan en kregen vrij vlug de volledige ruimte ter beschikking.

Ze kregen dagelijks gedroogde insecten, aangeemaakt met wat wortelsap, enkele meelwormen en meeltorren, kleingemaakte dadels, geweekte rozijnen, stukken appel en peer, aangevuld met druiven, vlierbessen, braambessen e.d., naargelang het seizoen.

Reeds in de herfst van 1961 bouwde één der vogels een stevig, komvormig nest in een denneboompje in de buitenvolière. De 4 bergtangara's (die nog steeds samen zaten), werden echter gedurende koude nachten opgesloten in de binnenvolière, waardoor ze niet verder kwamen dan het nest, gemaakt van droog gras en plantewortels.

In de lente van 1962 werden ze erg actief. Er bleken 2 paren te zijn, maar de 2 mannetjes waren in hetzelfde popje geïnteresseerd. De andere pop werd vermoord voor de paren gescheiden konden worden, waarna een overtollige man werd uitgevangen. De overblijvende pop begon dadelijk aan een nieuw nest te bouwen in het dennenboompje. Ze legde 3 grijsblauwe eitjes, overdekt met zwartbruine vlekjes. Er werden 2 jongen geboren, die echter na 3 weken, toen ze al volledig bevederd waren, dood werden aangetroffen op de bodem van de buitenvolière. De jongen van een tweede broedsel stierven op dezelfde raadselachtige wijze.

De 2 jongen uit een derde broedsel werden door het popje alleen grootgebracht, nadat het mannetje was uitgevangen na het leggen van de eitjes. Blijkbaar waren dus de jongen uit de vorige nesten bij het uitvliegen door het mannetje omgebracht, die er rivaliserende soortgenoten in meende te herkennen.

Tussen de beide vogels van het broedpaar noteerde men de volgende verschillen: het popje is minder krachtig gebouwd, minder levendig gekleurd en de gele kopvlek is smaller, in vergelijking met het mannetje. De jonge vogels hadden hetzelfde kleurenpatroon als de volwassen vogels, maar met „afgewassen” kleuren.

Tot slot kan ik niet nalaten nog even te herhalen dat de bergtangara's werkelijk tot de mooiste tangara's behoren. Men krijgt een flauw idee van de kleurenrijkdom van deze soorten als men de 6 kleurplaten van bergtangara's bekijkt in het enig mooie boek van J. S. Dunning: „Portraits of Tropical Birds”. In dit boek, dat hoofdzakelijk bestaat uit 72 verrukkelijke kleurplaten van Zuidamerikaanse vogelsoorten, zijn niet minder dan 25 tangara's afgebeeld!

ZEBRAVINKEN

In het thans op volle toeren draaiende kweekseizoen 1975 zal menig jonge vogel het levenslicht aanschouwen. Een groot percentage daarvan zal bestaan uit zebra's. Van deze zebra's zal procentsgewijs weer een groot gedeelte bestaan uit de kleurslag **bruin**.

Ik zal er van uitgaan, dat de kweker zich bewust op deze kleurslag toeleegt, met de bedoeling daarmee in het najaar goede tentoonstellingsresultaten te behalen. In dat geval heeft men met de kleur bruin wel een goede keus gemaakt. In tegenstelling tot de grijze, is de bruine n.l. vrij gemakkelijk als TT vogel te brengen. Toch hebben we ook hier weer een kleine handicap te overwinnen. Waar we bij de **grijzen** vaak sukkelen met een **bruine** aanslag, zien we hier het omgekeerde: veel **bruine** zebra's zijn in hun totaliteit te **grijs**! Om deze reden zullen we de kleuren grijs en bruin nooit aan elkaar mogen paren, want dit zal de fouten in de kleur nog meer verergeren.

De bruine kleur wordt in hoofdzaak bepaald door de kleur van het rugdek en het vleugeldek. Hoe de ideale bruine er uit moet zien, lezen we in de standaard: „warmbruin, zo donker mogelijk en regelmatig van kleur; een grijze waas is fout”.

Met deze wetenschap gaan we de vogels op de kleurplaat eens kritisch bekijken. De kleur bruin is bij de man goed geslaagd, terwijl de pop vrij zwak van kleur is. Het bruin van mevrouw is namelijk te licht. Bovendien laat zij als het ware een lichte omzoming van de primaire slagpennen zien. En dit is bij de „volkleur bruin” niet gewenst en bovendien niet toegestaan.

Een andere fout in de kleur bruin is vaak de vlekkeligheid in het vleugeldek, veroorzaakt door donkere vlekjes in het normaal bruine patroon.

Onthoudt u dus van de bruine kleur, dat deze moet zijn: zo **donker** mogelijk en zo **egaal** mogelijk. Dus: geen grijze waas, geen lichtere omzoming van de slagpennen en geen vlekkeligheid.

Wanneer we de vogels van de kleurplaat in een TT kooi onderbrengen en deze vervolgens „op de keurtafel” plaatsen, komen we tot de volgende beoordeling op het blauwe keurbriefje.

Formaat, model, houding en conditie: over het formaat van beide vogels kunnen we tevreden zijn. De man lijkt in verhouding wat klein, maar aan de flanktekening — die behoorlijk zichtbaar is — kunnen we zien, dat de vogel in werkelijkheid een redelijk formaat moet hebben. De pop lijkt mij echter nog

ZE WORDEN WEER BRUIN GEBAKKEN

tekst: W. Tolman

foto's: Horst Müller

iets robuuster. Jammer, dat haar conditie geen 100% is (zie rui in hals en in vleugeldeuk), anders zou deze vogel in de bovenste rubriek het maximum van 28 punten mogen hebben.

Kop en snavel: in deze rubriek krijgen beide vogels de volle 9 punten. Dat krijgt de geelsnavel op de inzet niet; haar snavel is in het geheel te „puntig”, terwijl de bovensnavel zelfs iets is vergroeid.

Poten (persoonlijk vind ik dit een grof woord voor zulke kleine diertjes): allebei het maximum van 4 punten. De pop zet weliswaar de teentjes iets scheef, maar ik neem graag aan, dat dit momentopnamen zijn die zich niet meer openbaren, wanneer de vogel van zitstok verspringt.

In de rubrieken kleur en tekening gaat een vergelijking in de puntenverdeling niet meer op, omdat de vogels in verschillende schalen worden gekeurd.

Kleurregelmaticheid en kleurdiepte: de man krijgt van mij het normale puntenaantal van 17 punten; de pop wordt in ieder geval met 1 punt gestraft. Zij komt dan op 30 „kleurpunten”.

Tekening borst, flank, wang, staart, oogstreep: de pop heeft hier een makkie, zij kent immers maar twee onderdelen. Haar oogstreep is prima. De geblokte staarttekening kon misschien iets strakker,

maar wordt in dit stadium nog niet bestraft. Zo krijgt de pop een normaal aantal punten voor tekening, n.l. 17.

Tekening van de man: de oogstreep is aan de zwakke kant (vgl. de pop!); de wangvlek is prima; zebra-tekening idem; flanktekening lijkt vrij normaal; staarttekening is goed; rest ons nog de borststreep: deze is helaas niet ideaal. Zij is bij deze vogel meer vlek dan streep en had dus meer over de volle breedte van de borst moeten lopen. Al met al krijgt de man 1 strafpunt voor de tekening en komt in deze rubriek dus op 30 punten.

Man en pop zullen dan beide uitkomen op een puntentotaal van 86 à 87 en dat mag best, want ze laten in hun totaliteit een aardig type zebra-vink zien. Dit laatste kunnen we helaas niet zeggen van onze geelsnavel. Hoewel maar voor een klein gedeelte afgebeeld, is het al duidelijk, dat we hier te maken hebben met een miezerig vogeltje. Maar geelsnavels van een behoorlijk kaliber komen praktisch in nog geen enkele kleurslag voor...

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

MIJN KWEEK MET

SIJS + KANARIE

tekst: J. Versloot

Het broedgeval waar ik in dit stukje iets over wil schrijven, vond plaats in 1971.

Ik had op dat moment een buitenvolière met een grondoppervlakte van 1 m² en 1½ m hoogte. Hij was dus meer hoog dan diep, maar dat kwam omdat hij oorspronkelijk als duivenhok had dienst gedaan. De volière grensde aan de schuur en via een luikje in de tussenwand was hij verbonden met een binnenvolière (die dus in de schuur stond). Deze binnenvolière gebruikte ik alleen in de winter. 's Zomers was het luikje altijd gesloten.

Op het ogenblik dat „het verhaal” begint, bevonden er zich in de volière 6 vogels, nl. een geelgors ♀, een putter ♀, een edelzanger ♂, een groenling ♀, en een koppeltje sijzen.

Zoals ieder jaar papte de edelzangerman weer aan met de groenlingpop, maar ook in dit jaar kwamen ze niet verder dan eieren (het was geen gezicht zo'n klein mannetje met zijn wel drie keer zo grote vrouw). 's Winters vlogen er altijd ook kanaries in de volière (één man met enkele poppen). In de zomer verhuisden deze naar de schuur, waar broedkooien hingen. Ook de leegstaande binnenvolière deed dienst als „broedkooi”.

Nu was mijn werkwijze als volgt: Als een kanariepop in de schuur een nest met jongen had grootgebracht, dan liet ik de jongen uitvliegen in een kleine vlucht. De moeder gaf ik dan rust door ze enkele weken in de volière te laten. Na die tijd ging ze dan weer de broedkooi in voor de volgende ronde.

De sijsjes had ik al twee jaar, maar van broeden was het nog niet gekomen. Dat kwam waarschijnlijk omdat ze geen gelegenheid hadden om zich voldoende af te zonderen. Toch was het een stel, want de man voerde de pop herhaaldelijk.

Nu het eigenlijke verhaal. Nadat een bruine kanariepop na de eerste ronde in de volière was gedaan, begin juni, begon ze na een week te nestelen in een zgn. Harzernestkastje. Ik stond nu in twijfel wat te doen. Volgens mij was er geen enkele man in de volière die „vrij” was en ook had ik geen vogel gezien die extra aandacht schonk aan deze pop. Op aanraden van een kennis, liet ik de pop begaan en na enkele dagen hoorde ik de lokroep van de pop in de volière terwijl ik in de schuur stond. Snel rende ik naar buiten en zag net de paring van de kanarie en de... sijsman. Het merkwaardigste was dat, op de paring na, de sijs zich in 't geheel niet bemoeide met de kanariepop. Hij hielp niet met de nestbouw, voerde haar niet enz. Maar hij bleef wel trouw zijn „eigen” (sijs)popje voeren. In totaal kwa-

men er vier eitjes. Na dertien dagen broeden, hoorde ik piepen en jawel, na nestcontrole bleken er twee jongen in het nest te liggen.

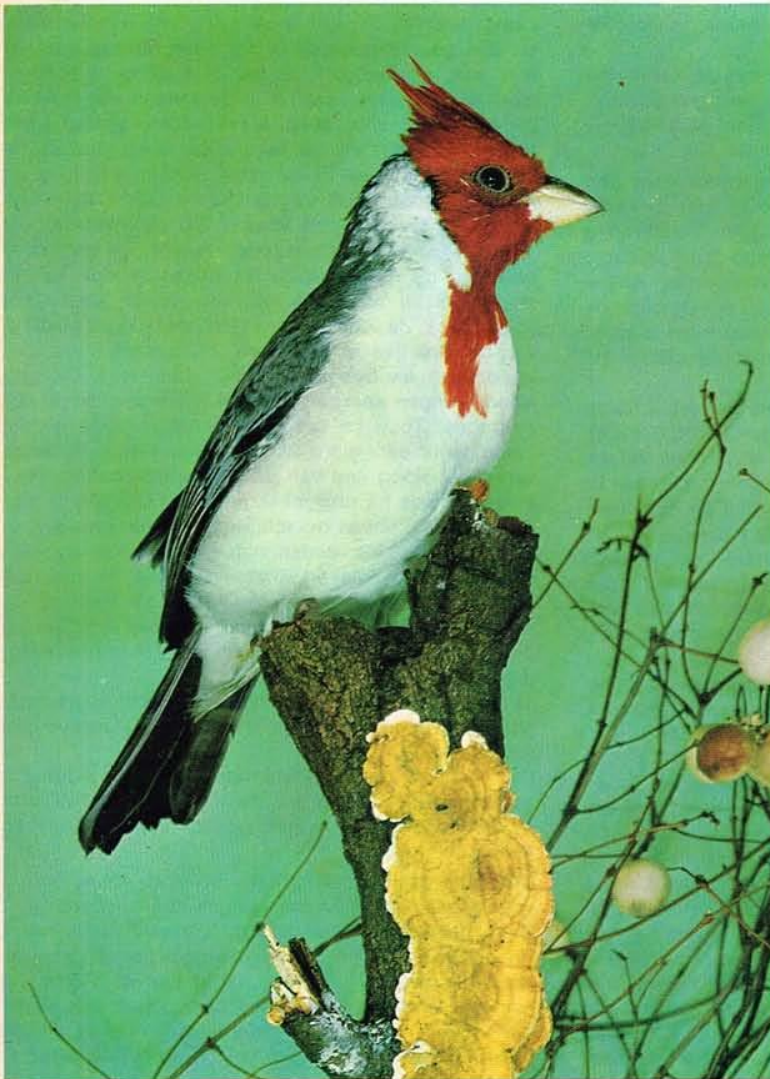
Als voer was in de volière aanwezig wildzangzaad, kanariezaad, onkruidzaad, tropisch zaad, krachtvoer en universeelvoer. Ook gaf ik elke dag diepvries miereëitjes, maden en meelwormen. Dit laatste was eigenlijk voor de gors bestemd, maar ik hoopte, dat de pop de miereëitjes zou gaan voeren. Dit deed ze echter niet. Verder gaf ik elke dag een handje muur. Na een paar dagen zag ik dat, toen de pop van het nest was, de geelgors op het nest vloog. Ik schrok, want ik verwachtte dat hij in de jongen een smakelijk hapje zou zien. Niets bleek echter minder waar te zijn, want net toen ik hem wilde weggagen, zag ik dat hij miereëitjes in zijn bek had en die aan de jongen voerde. Later zag ik dat hij ook stukjes van maden en meelwormen voerde. Op dit menu en dat wat hun moeder hun gaf (zaad, krachtvoer en groen) groeiden de jongen snel. Na ongeveer drie weken vlogen ze uit en of het al niet genoeg was, daar begon ook de edelzanger zich met de opvoeding van de kleintjes te bemoeien. Hij voerde muur, onkruidzaden en trosgierst of het niets was. De verwende jongen sperden dan ook bij iedere vogel die ze zagen. Toen ze twee dagen uitgevlogen waren, beleefde ik een grote schrik. Want terwijl ik water ververste, vloog één van de bastaarden naar buiten. Gelukkig was hij nog meer geschrokken dan ik, zodat ik hem snel van de schutting kon pakken. Bij het verdere opgroeien, deden zich geen problemen voor. De bastaarden bleken allebei mannen te zijn, die voortreffelijk zongen. Verder leken ze treffend op elkaar. Hun kleur was bruinachtig groen en qua gedragingen leken ze veel op hun vader o.a. (de levendigheid).

Je hoort vaak, dat een wildzangman lang apart moet zitten met een kanariepop als je er bastaarden van wilt kweken.

Ook hoor je dat de kanariepop gewend moet zijn aan de wildzangman en dat zo'n pop vooral vlak tevoren geen nest jongen gehad mag hebben van een kanarieman.

Tenslotte hoor je dat bij het kruisen de beide ouder-vogels geen soortgenoten mogen zien of horen.

Deze drie beweringen zijn bij mij niet uitgekomen. Integendeel, want het tegenovergestelde is gebeurd. Nu wil ik dadelijk toegeven dat er hier sprake is van een zgn. toevalskweek. Toch bewijzen mijn ervaringen dat we voorzichtig moeten zijn met dergelijke uitspraken. Je weet het immers nooit met dieren.

TWEE

CEVAB

Zowel de Roodkuif- als de Groene Kardinaal zijn bij uitstek geschikte vogels voor de volière. Sterk en betrekkelijk weinig eisen stellend. Kunnen zonder enig bezwaar tijdens onze winters in een buitenvolière blijven mits ze maar over een goed beschutte plaats beschikken. Hun medebewoners moeten wel van gelijke grootte of nagenoeg gelijke grootte zijn daar er anders wel eens brokken van zouden kunnen komen vooral tijdens de broedtijd.

Enige jaren geleden heeft het mij tenminste verschillende kleine tropen gekost. De man roodkuif schepte er kennelijk behagen in om die kleintjes fel te achtervolgen en op een gegeven ogenblik, door een fikse tik met zijn snavel op het kopje van zijn slachtoffer, deze naar een andere vogelwereld te helpen.

BEKENDE KARDINALEN

Beter is het om ze per paar apart in een vluchtje te houden en wanneer dat vluchtje goed is beplant kan er met redelijk succes met ze worden gekweekt. Buiten de broedperiode zijn ze heel wat verdraagzamer en zou men ze, bij wijze van spreken best bij kleine tropen kunnen houden. Hun voedsel moet gevarieerd zijn; kanariezaad, tropenzaad, wat zonnepitten, onkruidzaden, miereitjes, meelwormen (niet meer dan 5-6 per dag), universeel, muur, bessen, appel etc.

Wanneer ze jongen hebben is er sterker behoefte aan dierlijk voedsel en mogen we het aantal meelwormen aanmerkelijk uitbreiden in die zin dat het ook weer niet té gek gaat worden gezien er dan kans bestaat dat ze de hele zaak in de steek laten en weer opnieuw gaan beginnen. Meelwormen schijnen wat dat betreft wel te stimuleren. Daarnaast kunnen we ze maden, sprinkhanen en diverse insecten voorschotelen alsmede gekiemde zaden.

Groene Kardinaal *Gubernatrix cristata*

Verspreiding: Zuidoost Brazilië, Uruguay en oostelijk Argentinië. Ze leven groepsgewijs in open bosgebieden voornamelijk in dichte struiken. Ze houden zich veel op de grond op waar ze hun voedsel vergaren dat bestaat uit zaden en insecten. Hun nest maken ze van takjes, halmen en vezels, is komvormig en lijkt los en slordig. De 4-6 groenblauwe eitjes met donkere punten worden door het vrouwtje gedurende 14 dagen bebroed. Als de jongen plm. 14 dagen oud zijn vliegen ze uit en worden dan nog verschillende weken door in hoofdzaak de

man gevoed. Man en pop zijn goed te onderkennen. Zij is wat valser en meer grijsachtig van kleur terwijl ook de tekening op het kopje aanmerkelijk minder sprekend is.

Roodkuif Kardinaal *Paroaria coronata*

Verspreiding: Zuid Brazilië, Uruguay, Oost Bolivia en Noord Argentinië tot Buenos Aires. Ze leven in bomen en struiken langs de oevers van rivieren. Ze wagen zich zelfs in nabijgelegen dorpen en blijken dan niet eens zo schuw te zijn.

Hun voedsel bestaat uit zaden, bessen en insecten. Bovenin dichte struiken bouwen ze van takjes, halmen en vezels een komvormig nest, van binnen met zacht plantaardige materialen bekleed. De 3-4 witte met grijsachtige spikkels voorziene eitjes worden door de pop gedurende 14 dagen bebroed. Op een leeftijd van 14 dagen vliegen de jongen uit en worden nog eenzelfde periode door beide ouders gevoed. Ze missen dan nog de kuif. Het verschil tussen man en pop is moeilijk te zien. Bij aandachtige observatie is er enig verschil in de rode kleur op kop en keel waar te nemen; bij het popje is die rode kleur wat lichter. Overigens is nog de zang die alleen de man ten gehore brengt het beste bewijs dat het inderdaad een man is.

De Groene Kardinaal werd ontdekt omstreeks 1817, kwam in 1858 voor het eerst naar Europa en de eerste kweekresultaten dateren van 1863. De Roodkuif Kardinaal werd ontdekt en beschreven in 1776, reeds in 1783 ingevoerd en was toen te zien in de Londense Zoo. In 1837 voor het eerst gekweekt in Florence.

ERVARINGEN VAN EEN VOGELLIEFHEBBER

SLIPPERTJE

tekst: S. H. Carolus

In mijn buitenvolière hield ik o.a. een paartje Japanse nachtegalen. Prachtige vogels, mooie zang, wel wat onrustig en razendsnel vliegen, maar in een ruime buitenvolière toch best te houden.

Alsof de man erop gewacht had, dook hij op een keer, dat ik het voerluikje van plm. 20 bij 20 cm opende om te voeren, onder mijn armen door, kennelijk met de bedoeling de benen, oftewel de vleugels te nemen. Om hem tegen te houden, en in mijn schrik, gooide ik echter het luikje met een klap dicht. Dat tegenhouden gelukte dan ook wel, maar de vogel kwam ertussen. Hij heeft van zijn dood niets gevoeld, want voordat hij kon weten wat er gebeurde, moet hij al dood geweest zijn, zo snel ging het.

Nu durfde ik dit droevige gebeuren niet aan mijn vrouw te vertellen, want zij vindt zo iets altijd erg zielig, en terecht natuurlijk. Daarom diste ik haar het verhaal maar op dat de vogel ontsnapt was en zich in de vrije natuur als op weg naar de hemel zou voelen. Waarmee zij genoeg nam en een echtelijke twist en dagenlange verwijten waren voorkomen. Het popje nachtegaal nam er echter geen genoegen mee en uitte dagenlang hartverscheurende kreten van smart om haar verlies.

Na een week ongeveer, belde mijn vrouw mij hevig geëmotioneerd op met de mededeling dat ik onmiddellijk naar huis moest komen. Ik was toen ongeveer 10 minuten fietsen van mijn huis op mijn werk, zodat ik vroeg wat er aan de hand was, omdat ik mijn werk toch zo maar niet in de steek kon laten. Ze vertelde toen met horten en stoten dat ik alles

maar moest laten liggen en onmiddellijk moest komen, want dat mijn nachtegaal-man was teruggekomen en op en om de volière scharrelde. Zij en alle buurvrouwen uit de omgeving hadden al wel een uur geprobeerd het beestje te vangen, maar het gelukte niet.

Toen ik dat hoorde, liet ik inderdaad mijn werk in de steek en spoedde me naar huis, hoewel ik wist dat het niet mijn nachtegaalman kon zijn, maar vermoedelijk een andere ontsnapte, die op het geroep van mijn popje was afgekomen.

De vogel was er nog bij mijn thuiskomst. Nu had ik altijd in mijn schuurtje een soort raamwerk, waarover gaas was gespannen, gereedliggen, om eventueel ontsnapte vogels van mezelf terug te vangen. Dat kwam nu goed van pas. Ik plaatste het met één zijde schuin op de grond en ondersteunde de andere zijde met een stokje, waaraan een eind touw was gebonden. Daaronder deed ik wat meelwormen en trok me terug in het schuurtje, met het andere eind van het touw in mijn handen. Kennelijk had het beestje honger, want nog maar nauwelijks was ik daar, of hij zat er al onder en slokte snel enige meelvormen naar binnen. Een ruk aan het touw, en ja hoor, hij zat eronder gevangen. Het was een mooie vogel, wat magertjes, maar springlevend. Mijn nachtegaal-vrouw was blij weer een man te hebben, terwijl mijn eigen vrouw nog steeds denkt dat mijn verpletterde man-nachtegaal een slippertje heeft gemaakt. Ze heeft het hem echter vergeven, omdat hij tenslotte toch trouw weer naar zijn „eigen” vrouwtje is teruggekomen.

f. 94,- vrachtvrij
rembours.

Orig. Amerik. electr. broed-
machine TURNX, geheel
doorzichtig, met keerinrich-
ting en autom. warmte
regeling. Ook als kunst-
moeder te gebruiken. Voor
24 kwartel eieren - 12 hoen-
der- en 18 fazant/ of dwerg-
hoender eieren, prima uit-
komsten, met handleiding

Vol-automatisch f. 159,-

Van Waardhuizen

Leiderdorp - v.d. Valk Boumanweg 204 - Tel. 071-3 08 37

**Tilburgse
Vogelhandel**

IMPORT - EXPORT

Wij zijn gespecialiseerd in / en hebben constant
uit voorraad leverbaar: Grijs Papegaaien, Groene
Papegaaien, Lories, Kakatoe's, Ara's, Agaporniden,
Aapjes, Reptielen, Kanaries, alle soorten Parkieten
en Tropische vogels.

Voor prijsopgave bel 013-423593 / 553298 of
briefkaart Puccinistraat 15, Tilburg, Postbus 860.
(ook 's-zondags van 10 tot 12 uur)

DE VOLIÈRE VAN DE MAAND

Allereerst die van B. J. G. Hering, Bultsweg 58 in Glanerbrug.

In het najaar van 1973 is hij begonnen met het ontwerp. Daar er naast zijn garage maar een strook grond was ter breedte van 6,50 m en de volière 25 m lang zou worden, moest hij wat betreft de vormgeving erg oppassen. Hij wilde namelijk voorkomen dat het een saaie lange trein zou worden. Zodoende is hij gekomen op een zig-zag vorm met rechte voorvakken van 4 m lengte. De hoogte van het bouwsel is 2 m en de breedte varieert van 0,80 tot 2 m. De achterwand bestaat uit een gemetselde muur. De stijlen aan de voorkant, waarop het gaas is bevestigd, zijn van hout afm. 5 x 7 cm. De betonfundering komt 15 cm boven de grond uit en het gaas bovenop de volière is gespannen op houten bovenregels, 3 x 5 cm, op onderlinge afstanden van 80 cm.

De beplanting bestaat uit coniferen, jeneverbessen, vuurdoorns, klimrozen, struikrozen en hulstboompjes. Vorige zomer heeft hij in de volière tevens diverse soorten bloeiende plantjes geplant o.a. afrikaantjes, salvia's, asters etc. en verder groeiden daarin ook verschillende onkruiden zoals vogelmuur, herders-tasje, kruiskruid en ooievaarsbekje.

De bevolking bestaat uit verschillende paartjes Europese vogels zoals sijsjes en putters, een viertal kanaries en een paartje dwergkwartels. Gezien de ruimte die ter beschikking is kan het aantal vogels beslist nogal wat toenemen en wij wensen de heer Hering daarmee alle succes.

Over aanmerkelijk minder ruimte beschikt L. Fonkert, Heiningen 185 te Bergen op Zoom. Hij woont in een flat, zes hoog, en heeft niet meer dan een balkon. Desalniettemin kan men dan toch wel de vogelliefhebberij met succes beoefenen ook al zijn de mogelijkheden wat beperkt.

Zoals de foto laat zien is boven de vliegruimte een nachtverblijf ingericht waarvan de verlichting en de verwarming vanuit de huiskamer kunnen worden bediend. Door de ramen schuifbaar te maken is dat nachtverblijf voor de verzorger goed bereikbaar. Hij houdt thans in zijn volière zebra-vinken, tijger-vinken, napoleons en mozambiquesijsjes. Vorig broedseizoen is succesvol verlopen en verschillende jonge vogels zijn in deze ruimte geboren.

Wij zijn het roerend met hem eens wanneer hij schrijft „In vele doe-het-zelfbladen wordt tegenwoordig geschreven hoe het balkon van een flat gezellig kan worden gemaakt, onder meer door verven, planten etc... Ik meen te mogen stellen dat voor een liefhebber door het plaatsen van een dergelijke volière het balkon in leefbaarheid enorm toeneemt.”

Ook uw bijdrage voor deze rubriek wordt gaarne ingewacht op het redactieadres: Postbus 74 te Bergen op Zoom.

Als kanariekweker wil je ook wel eens wat anders, zo verging het mij althans, en besloot naast de kanaries ook eens wat tropische vogels te gaan houden. Van een ervaren tropenkweker kocht ik een koppel spitsstaartamadines, *Poëphila a. acuticauda*. Uiterlijk zijn man en pop niet te onderkennen maar mijn vertrouwensman bleek het achteraf toch bij het rechte eind te hebben gehad, het was een man en een pop. Ik houd vogels voor mijn plezier en het gaat me dus niet in de eerste plaats om een groot aantal jongen. Vandaar dat de vogels zelf hun jongen moeten grootbrengen. De door mij gekochte vogels waren door Japanse meeuwen grootgebracht in een verwarmde volière. Na ze een tijdje geakklimatiseerd te hebben deed ik ze in juli 1973 in de buitenvolière. Reeds in september van datzelfde jaar hadden ze 2 jongen die in weer en wind werden grootgebracht. In de maand oktober heb ik ze uitgevangen en ondergebracht in een, overigens onverwarmde, binnen volière. Het oude span woonde samen met ceres-amadines, zebra-vinken en bichenowastrilden, van elk 1 koppeltje, in een ruimte van 2 x 1 x 1 meter. In maart hadden de spitsstaarten 5 eieren waarvan er 3 uitkwamen en welke drie jongen ook voorbeeldig werden grootgebracht. In juni wederom 5 eieren en uiteindelijk 3 jongen. Voor mij hadden ze hun plicht meer dan vervuld. Ze voerden voortreffelijk en dat voer bestond uit een goed mengsel tropenzaad en elke dag wat eivoer.

Zoals veel vogelliefhebbers had ik in augustus met ruimtegebrek te kampen en besloot dan ook de

DE SPITSSTAART AMADINE

tekst: K. Postma

foto: Horst Müller

oude spitsstaarten in de grote volière (3 x 2 x 2 m) onder te brengen waarin tevens nog ongeveer 85 jonge kanaries hun domein hadden. Als dank voor al het plezier wat ze mij hadden verschaft heb ik speciaal voor de spitsstaarten in die volière een met wat nestmateriaal gevuld broedkastje gehangen, zodat ze in elk geval een goede slaappleats zouden hebben. Een paar weken later dacht ik dat ik het verknald zou hebben want ik zag steeds maar 1 spitsstaart. Wie schetst echter mijn verbazing toen ik ma of pa in het nestkastje zag zitten waarin inmiddels 4 eitjes waren gelegd.

Ja, wat moet je er mee. Mijn reactie was in eerste instantie dat het toch niets zou kunnen worden en dat ik de eieren maar weg zou halen. Ik kon het echter niet over mijn hart verkrijgen zodat ik toch maar de zaak heb gelaten voor wat ze was. Het gevolg was 4 jongen. Ik gaf ze nog steeds weinig kans, vooral ook omdat de kanaries steeds maar op het nestkastje of in de nestopening daarvan zaten. Ondanks dat alles werden ze geweldig goed door hun ouders verzorgd en groeiden ze op tot beslist fraaie exemplaren. Voor mij zijn het erg fijne vogels die, volgens mijn ervaring, weinig eisen stellen aan huisvesting en voeding als ze maar ruimte hebben. Wat wil je nou meer, tien jongen grootgebracht... je zou bijna denken dat het Japanse meeuwen waren.

POSTUURKANARIES 1

tekst: H. J. Veerkamp

foto: W. D. H. Spijker

Erfelijke eigenschappen bij Postuurkanaries

Wat is een ras?

Er is een duidelijk verschil tussen **natuurlijke** rassen en **kultuurrassen**. Tot de natuurlijke rassen rekenen we de soorten die in hun verschijningsvorm geen veranderingen hebben ondergaan.

In de natuur blijft een groenvink een groenvink en een mus blijft een mus, de nakomelingen van b.v. een putter zullen onderling geen of weinig verschillen tonen.

In kleur, grootte of vorm kunnen bij een nauwkeurige observatie verschillen te zien zijn. Dit is de normale onderlinge variatie in de soort. Toch kan het gebeuren dat er in de soort een afwijking optreedt, hetzij in kleur, vorm en/of grootte.

Kan het betrokken dier zich handhaven in zijn populatie, hetgeen zelden het geval is, dan zullen de opvallende kenmerken verdwijnen, doordat zij zich vermengen met hun soortgenoten.

Zo blijven de typische eigen ras kenmerken behouden.

Onze kanaries of het nu zang, kleur, vorm of postuur is, zijn niet te rekenen tot natuurlijke rassen. Zij hebben weinig gemeen met het ras van oorsprong, de „wilde kanarie”. Zover men meent deze vogel te kennen, wordt de wilde kanarie omschreven als een vrij kleine vogel met een grauwoen verenpak.

In de loop der jaren, men kan zelfs spreken van eeuwen, heeft de wilde kanarie vele veranderingen ondergaan, zowel in kleur, vorm en grootte. Juist doordat de kanarie als kamervogel werd en wordt gehouden, heeft deze vogel de kans gehad zich zo veelzijdig te ontwikkelen. Door selectief fokken, het samenbundelen van afwijkende kenmerken in vergelijk met de wilde kanarie, zijn de verschillende rassen in zang, kleur, vorm en postuur ontstaan.

Met recht worden dit „**kultuurrassen**” genoemd. Bij de vorm- en postuurkanaries is speciaal gelet op de afwijkingen van de „skeletalbouw”, afwijkingen die middels selectie hebben geleid tot het scheppen van een bepaald ras. Fokken naar een type, die men theoretisch in beeld heeft gebracht, het opstellen van een standaard waarin een „ideaaltype” wordt omschreven. Gebruik makend van het ter beschikking staande fokmateriaal, moet de liefhebber trachten de meest ideale verschijningsvorm te benaderen. Veelal wordt in de loop der jaren het ideaaltype gewijzigd. De Norwich, Yorkshire of Border van 50 jaar terug is niet meer te vergelijken met de huidige typen. Wanneer men om foktechnische reden de standardeisen van een ras gaat wijzigen is daar zeker geen bezwaar tegen, mits men het standpunt inneemt, dat het om een verbetering

van het ras gaat. Of dit altijd de drijfveer is, menen schrijvers van „De Standaardeisen voor Vorm- en Postuurkanaries” in twijfel te moeten trekken.

Anderzijds is en wordt gebruik gemaakt van afwijkingen van de normale verenstructuur. De gefriseerde kanaries zijn hiervan een voorbeeld.

Kort samengevat kunnen we stellen; Zodra een vogel zich duidelijk gaat onderscheiden van de andere en onderling gepaard dezelfde nakomelingen geeft kunnen we dit een **Ras** noemen.

Raszuiverheid

Raszuiverheid wil zeggen; Wanneer in een Stam de samenwerkende factoren zodanig werken dat er duidelijk aanwijsbare raskenmerken in elke nieuwe generatie weer te voorschijn komen.

Raszuiverheid wil ook zeggen dat de betrokken vogel overeenkomt met het ideaalbeeld zoals in de standardeisen staat omschreven. Dit wil niet zeggen dat de vogel „fokzuiver” is.

Fokzuiver

Is de vogel waarbij alle factoren die deel uitmaken tot vorming van de raszuiverheid volledig aanwezig zijn. Dit zal zeer zelden het geval zijn, alleen bij werkelijk selectief doorgefokte stammen bestaat deze mogelijkheid.

Een uiterst moeilijke opgave. Het is al heel knap fokkerswerk als zekere „raskenmerken” fokzuiver zijn.

Zo kan b.v. een Norwich fokzuiver zijn voor de „kop-

ysel

De

vorm", de ander voor de „vleugeldracht" weer een andere Norwich voor de „stand" van de pootjes. Juist door dergelijke fokzuivere dus „konstant" ververvende kenmerken bij verschillende partners, is het mogelijk om het „standaardtype" te benaderen. Het samenstellen van fokparen is een zaak van grondige kennis van het betrokken ras, het kennen van de standardeisen, met de wetenschap dat een „ras" bestaat uit een samenspel van „samenwerkende" factoren.

Een „Nieuw Ras" kan ontstaan door het „kruisen" van verschillende rassen. Daaraan hebben de verschillende soorten Frisé's, kuifrasen e.a. hun oorsprong te danken. Bij het kruisen van rassen moet terdege rekening worden gehouden dat er absoluut geen „dominantie" (overheersing) of „recissiviteit" (terughoudend) van het een op het andere ras bestaat.

Zover het „grootte" en „vorm" betreft zullen er altijd „intermediaire" (het middenhoudend) typen ontstaan. Zo zal een Yorkshire gepaard aan een Gloster na teelt geven die noch de grootte van de Yorkshire of Gloster bekomen.

De grootte en vorm, het type zal er tussenin liggen. Zo'n F1 (eerste) generatie onderling gepaard zal een splitsing te zien geven, in de verhouding 1 : 2 : 1.

D.w.z. 1 Yorkshire, 2 tussentypen en 1 Gloster. Edoch de Yorkshire of de Gloster uit een dergelijk ouderpaar zullen niet ras- of fokzuiver zijn, ze zullen praktisch nooit de ideale vogel benaderen. Omreden de kans dat alle samenwerkende factoren die nodig zijn om een standaardvogel te fokken uiterst klein is De kans op een zuivere rasvogel uit een dergelijk ouderpaar is misschien 1 op 1000.

Het fokken van nieuwe rassen of rastypen is hier van een duidelijk voorbeeld. In Engeland, de baker mat van veel postuurrasen, leggen de fokkers zich nog alleen toe op het fokken van „nieuwe" rastypen door middel van het inkruisen van andere rassen. Voordat een nieuw „rastype", een nieuwe standaardvogel is zijn duizenden vogels gefokt, alvorens de begeerde vogel is verkregen. Wanneer men beschikt over enkele koppels Borders, om maar een ras te noemen, blijf dan ook bij dit ras. Probeer met deze vogels het ras te verbeteren en zuiver te houden. Hoedt u voor het inkruisen van „rasvreemde" vogels. U bespaart u dan een keurbriefje met de opmerking: „Is niet op onderdelen te keuren". De keurmeester kan alleen datgene beoordelen wat hij te zien krijgt. Een Border met een Norwichkop of een Gloster met een Borderlichaam is moeilijk gerubriceerd te beoordelen.

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide. Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

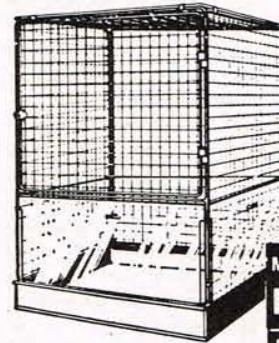
W. ROUPPE VAN DER VOORT

NIEUW! PARADISO - KOMECO ZELFBOW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met onbeperkt veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIÈRE geen kooi, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMECO - DIVISION
POSTBUS 52 te ALKMAAR

PARADISO	BON	Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de
	PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES	
VOLIÈRE	Naam: Adres: Plaats:	

ROODSTAARTJES

tekst: Meindert de Jong

Voor zover mij bekend is, komen in de „Oude Wereld” tien soorten roodstaartjes voor, die alle behoren tot het geslacht **Phoenicurus**. (De in Noord-Amerika voorkomende Amerikaanse roodstaart is in het geheel geen familie. Hij werd door de vroegere kolonisten met roodstaart betiteld omdat men er enige vergelijking in meende te zien met de gewone roodstaart.) Tot de Nederlandse vogelwereld worden twee soorten gerekend, namelijk de gekraagde roodstaart (**Phoenicurus phoenicurus**) en de zwarte roodstaart (**Phoenicurus ochruros**). Het mannetje van de gekraagde roodstaart is in één woord een schoonheid: de gehele bovenkant, met inbegrip van de kruin, is prachtig blauwgrijs; het voorhoofd is echter helder wit. De onderste helft van de kop en de kee met omgeving zijn diep zwart, de borst is warm oranje-rood, geleidelijk lichter wordend naar de buik. De stuit en de staart zijn roestbruin, met uitzondering van de middelste pennen, die veel donkerder, haast zwart, zijn. De zwarte roodstaart is heel wat eenvoudiger gekleurd. Hij is in het prachtkleed geheel zwart, met uitzondering van een witte vleugelvlak en de roodbruine staart. De vrouwtjes van beide soorten zijn grijsbruin van boven en wat lichter van onderen, hoewel madame zwarte roodstaart donkerder is dan haar nicht. Wel zijn ze allebei in het bezit van een roodbruine staart. Dit lichaamsdeel is het opvallendst bij de roodstaartjes, want het trilt voortdurend snel op en neer. Het is net een vibrerend plaatje.

In de Kaukasus, in noordelijk Perzië en de gebergten van Midden-Azië leeft de grootste van alle roodstaartjes. Dat is de Aziatische of witkap-roodstaart (**Phoenicurus erythrogaster**), waarvan het mannetje onmiddellijk te herkennen is aan de witte kruin en een dito gekleurde grote vleugelvlak. De wangen, rug en borst zijn zwart, de overige onderdelen en de staart roodbruin. De witte vleugelvlakken vallen vooral goed op als de vogel in baltsvlucht voor het vrouwtje pronkt. De Moussiërs of diadeem-roodstaart (**Phoenicurus moussieri**) heeft een betrekkelijk klein verspreidingsgebied, want hij komt uitsluitend voor in Noordwest-Afrika, het Atlasgebergte in Marokko en in Algerije. Deze soort werd vroeger gerekend tot een apart geslacht, en in sommige vogelboeken treft men nog wel de benaming **Diplootocus moussieri** aan. Door zijn grootte en ge-

drag – hij mag bijvoorbeeld graag op struiken zitten – doet hij denken aan een roodborsttapuit. De bovendelen zijn zwart, de onderdelen bruin, maar erg opvallend is een brede, witte streep die over het voorhoofd loopt, boven de ogen langs tot op de hals. Op de vleugels bevindt zich een grote, witte vlek. In de berglanden van oostelijk Siberië, Noord-China en Noord-Japan komt het aurora-roodstaartje (**Phoenicurus aureus**) voor. Van deze soort is een aantal in gevangenschap gehouden in andere landen, en naar verluidt hebben ze met succes gebroed. Een heel enkele keer wordt weleens een blauwvoorhoofd-roodstaartje (**Phoenicurus frontalis**) ingevoerd. Deze vogeltjes zoeken het ook, zoals de meeste in Azië voorkomende soorten, in „hogere sferen”. Ze broeden namelijk op hoogten van ruim drieduizend meter in het Himalayagebergte. 's Winters, als het daar boven wat àl te bar en boos wordt, dalen ze af naar lagere regionen, waar het ietwat „behaaglijker” is voor ze. Graag houden ze zich op in de buurt van stromend water, waar ze bedrijvig en rusteloos over de grond trippelen, speurend naar allerlei insecten en ander ongedierte. In de wintermaanden stellen ze zich tevreden met besjes.

Bij de meeste roodstaartjes vindt de rui in het najaar plaats, en ze krijgen dan veelal een simpeler „winterpakje”. Maar zodra de paartijd nadert, zijn ze weer in bruijloftstooi en pronken ze opnieuw uitbundig met de opvallende verenpartijen.

Laten we nog even teruggaan naar onze twee inheemse roodstaartjes, die toch wel zo'n beetje model kunnen staan voor het gehele geslacht. Het zijn enorm beweeglijke diertjes, die door de vibrerende stuurpennen nóg drukker lijken. Onze gekraagde roodstaart kan men veel aantreffen in geboomte, de zwarte daarentegen meer op de grond. Dit heeft stellig iets te maken met de keuze van het terrein, want de eerste komt het meest voor in bossen, parken, tuinen en dergelijke oorden, de tweede meer op bebouwde en braak liggende plaatsen. Onze oosterburen hebben dit typisch tot uiting gebracht in de naamgeving; zij noemen de gekraagde roodstaart de Gartenrotschwanz (tuinroodstaart) en de zwarte roodstaart de Hausrotschwanz (huisroodstaart).

Nesten van de gekraagde roodstaart kan men aantreffen op de meest uiteenlopende plaatsen, zoals in holle bomen, in nissen, in nestkastjes, in weggegooid bloempotten of conservenblikjes, in brieven-

sel

De

bussen, enz. Soms nemen ze bezit van een oud spechte- of zwaluwnest. In 1946 ontdekte men een legsel in een oude merelwoning en vond ik een nest in een bunker in de duinen bij Hoek van Holland, op een hoogte van nog geen anderhalve meter! De plek waar het nest moet worden gebouwd, wordt door het mannetje gekozen en vervolgens moet het proberen een vrouwtje over te halen deze te accepteren. Dan worden de fraaie kleuren ten volle benut. Hij showt met zijn lichte voorhoofd en pronkt met de oranjebruine stuit en wijd uitgewaaierde staart, zingt fladderend rondom en kruipt in en uit het holletje. Als hem is gelukt een dametje te „verleiden”, dan is voor hem de voornaamste taak beëindigd, want zij maakt het nest, een slordige klomp plantaardig materiaal, die van binnen wordt gevoerd met haren en veertjes. Er worden 5-7 fraaie groenig-blaauwe eitjes gelegd, die soms bespikkeld zijn met fijne, roodbruine puntjes. Het broeden duurt 13 dagen, en daarna gaat ook pa zich bemoeien met de opvoeding van het kroost.

De eitjes van de zwarte roodstaart zijn veelal wit, soms enigszins blauwachtig. Voor het overige komen de nestel- en broedgewoonten overeen met die van de gekraagde soort. Niet alle roodstaartjes zijn holebroeders, want sommige van de in Azië broedende soorten maken open, komvormige nestjes.

Roodstaarten zijn trekvogels. De soorten die in Europa broeden, zoeken geschikte gebieden op in Afrika, om daar de winter door te brengen. Doorgaans zijn dit de arealen tussen de Sahara en de evenaar. Veel Aziatische soorten overwinteren op de vlakten van India. Tijdens een Mount Everest-expeditie ontdekte men de Indische zwarte roodstaart, een ondersoort van de onze, op een hoogte van zesduizend meter!

Hoewel, zoals reeds is gezegd, de meeste roodstaartjes hun eterij op de grond zoeken, zijn er ook bij die vliegenvangersallures krijgen: ze stuiven dan de hoogte in, grillig naar links en rechts, en pakken de passerende prooi. Onze gekraagde vriend doet dit niet zelden.

Tenslotte nog dit: toen ik dit artikeltje zover gereed had, bladerde ik nog wat lectuur door of er nog iets bijzonders te melden was. Ik ontdekte in de nieuwste uitgave van Elsevier, „De Europese Vogels in Kleur” (Gids voor alle vogels van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten) nog de nachtegaal-roodstaart (**Phoenicurus erythronotus**), waarvan vermeld wordt: „Een zeldzame dwaalgast en wintergast in Transkapië en Zuid-Irak. Te onderscheiden door de grootte, de donkerroodbruine rug en de kleine, witte vlekken op voorhoofd en vleugels van het mannetje. 16 cm.”

Vogels horen niet in een kooi

tekst: D. W. Rougour

Dit is een argument die vogelbeschermers hanteren om het houden van vogels in volières af te keuren. In de eerste plaats gebruiken zij dit argument tegen de houders van Europese vogels en in de tweede plaats ook tegen **tropenliefhebbers** en de liefhebbers van andere vogelsoorten. Men is namelijk van plan de handel in tropische vogels geheel te verbieden.

Wat brengen wij tegen dit argument in? De meesten onder ons komen dan met voorbeelden aandragen van onze huis-tuin-en-keuken vrienden: de hond, de kat en de kanarie. Zij horen toch óók niet resp. in een hok, bak of kooi? Het voorbeeld van de drie legkippen in een veel te klein leghok nog daar gelaten. Voor mij is het de vraag nog of vogels niet in een kooi horen. Eén ding is zeker: ze zijn er wel thuis! Ik weet niet (en niemand kan dat weten) of een vogel alleen maar geschapen (of, zoals anderen beweren: geëvolueerd) is om in de „vrije natuur” zijn taak te vervullen. Mijns inziens ligt er voor de vogel bij de mens ook een taak; die van „bezighouden” en „gezelligheidsbrenger”. Als een mens niet meer in staat is om een ander op te beuren, kan een vogel dat nog wel met zijn druk en vrolijk gekwetter of zijn bewegingen. Nu we het er dus over eens zijn dat een vogel ook een taak als huisdier heeft, kunnen we komen tot het tweede, namelijk: hoe komen zij er toe de vogel ongeschikt te achten voor onze volières? Dit kan alleen komen doordat zij er geen idee van hebben hoe **groot** het **aanpassingsvermogen** van een vogel is.

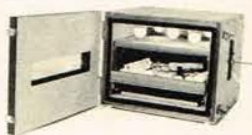
Als wij een wilde vogel vangen en deze in onze volière plaatsen zal hij al gauw aan alles gewend zijn en zich thuis gaan voelen. Hij heeft zich aangepast aan de ruimte en zijn verzorger. Laten we na verloop van tijd de vogel weer los dan staat hij voor de keus: de vrijheid of „het hotel”. Welke hij zal kiezen hangt af van inhoeverre hij aan het hotel gewend is en de vrijheid hem nog goed in het geheugen ligt.

Resumerend: Vogels zijn in gevangenschap en vrijheid zeer nuttig en vooral waardevol, en tegen het een noch het ander is geen enkel bezwaar in te brengen.

Inkoop en verkoop van alle soorten vogels

Schrijf een kaartje
met opgave van soort,
aantal en prijs naar:

Fa. WINKELER
POSTBUS 78, STADSKANAAL

SUCCES -M- f 310.- àf Woerden

De bekende vlakbroeder van degelijk hout en koper genaagd. Ideaal voor de kwartel- en krielenfokker, ook als bouwtekening! Alle onderdelen los verkr. evenals schouwlampen, Elstein stralers. Vraagt de gratis kleurenfolder O.

BROEDMACHINEFABRIEK SUCCES

v. Helvoortlaan 31, Woerden, Telefoon 03480-2667

't Vogelhof

Is nu nog meer dan vroeger de zaak van de specialiteiten. Vanaf FEBRUARI om de 2 weken nieuwe zendingen honingvogels, (soui-manga's), zeldzame baardvogels, toerako's bananeneters, toekans, tangara's colibris, vliegevangsters. Vele speciale astrildes cini's mozambieken enz. evenals vele soorten zeldzame parkieten en lorries. Is nog steeds de zaak van de AUSTRALISCHE PRACHTVINKEN zowel voor aankoop als verkoop. Breng ons een bezoek, de zaak is geopend gans de ZATERDAG en de ZONDAG voormiddag, de andere dagen op afspraak.

„T VOGELHOF” - JOZEF MAROY-POLFLIET

Bieststraat 156, 8790-Waregem, België, Tel. 056/602550

EDELCHEMIE B.V. PANHEEL

vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, volière, broednesten etc.

Het gebruik van insecticide is 100x minder.

Nu ook verkrijgbaar via uw vereniging

NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:

telefoon 04756 - 21 19 of 04748 - 13 06.

KOLIBRIES 10

tekst: A. J. Mobbs, Engeland

Zwartkeel schitterkolibrie
(*Heliodoxa schreibersii*; vr.)

Damophila

Ook in dit geslacht slechts één soort, nl. de violet-buikkolibrie (*Damophila julie*, Eng. violet-bellied hummingbird), die wat gedrag betreft, op Klais guimeti lijkt. *Damophila julie* wordt echter slechts zeldzaam agressief, zelfs na het inwennen. Alhoewel het ideale kolibries zijn voor een kooi, kunnen ze ook in een gemeenschapsvolière worden ondergebracht. Ze moeten de eerste dagen na het inbrengen zorgvuldig worden gevolgd, omdat ze soms „bang” blijken te zijn van de reeds aanwezige vogels. Wanneer ze eenmaal ingewend zijn, blijken ze het wel te redden. De mannetjes zijn zeer mooi, met een glinsterend groene bovenkop en keel en een goudgroene bovenzijde, iets meer koperkleurig op de onderrug en de bovenstaartdekveren. De borst en buik zijn glinsterend diep violetblauw; de afgeronde staart is staalblauw. De bovensnavel is zwart, de ondersnavel is vleeskleurig.

De popjes hebben een glanzend groene bovenzijde, een witgrijze onderzijde en een staart ongeveer zoals het mannetje, maar de buitenste veren hebben een bleekgrijs uiteinde.

De mannetjes zijn niet alleen erg mooi, ze hebben ook heel wat „karakter” en een aangenaam gezang. Ze zijn daarom ook geschikt voor iedere geïnteresseerde in kolibries, beginners zowel als meer ervaren liefhebbers.

Hylocharis (saffierkolibries)

De soorten uit dit geslacht dragen de gemeenschappelijke naam: saffierkolibries. Ze zijn allemaal gemakkelijk in te wennen, en zijn ideale kolibries zowel voor de beginnende als de meer ervaren liefhebber. Alle *Hylocharis*-soorten kunnen in een kooi of in een gemeenschapsvolière worden gehouden.

De koperkeelsaffierkolibrie (*Hylocharis sapphirina*, Eng. rufous-throated sapphire) is ongeveer 10 cm lang. De vleeskleurige snavel heeft een zwart uiteinde. De mannetjes hebben een glanzend groene bovenzijde, benedenborst en buik. De kin en keel zijn rosbruin, de hals en de bovenborst glinsterend saffierblauw. De centrale staartveren en bovenstaartveren zijn purperbrons, de buitenste echter purperbruin afgezoomd met zwart. De onderstaartdekveren zijn rossig.

De popjes zijn lichter groen en meer bronskleurig dan de mannetjes. De keel en de onderstaartdekveren zijn roestkleurig. De witte onderzijde wordt verder onderbroken door een glinsterend blauwe vlek op de keel en de bovenborst. De staart is ongeveer zoals bij het mannetje, maar de buitenste veren hebben een bleekgrijs uiteinde. De bruinkeelsaffierkolibrie is alleen maar makkelijk in te wennen: hij bezit geen „karakter” en is niet opvallend mooi.

De witkeelsaffierkolibrie (*Hylocharus cyaneus*, Eng. white-chinned sapphire) is iets kleiner dan de voor-

jaande soort. De snavel is ook vleeskleurig maar heeft geen zwart uiteinde. Het mannetje heeft een glinsterend purperblauwe kop, hals, keel en borst, met een klein vlekje in het midden van de keel. De nek is glanzend groen en gaat langzaam over in een bronsgroene rug. De bovenstaartdekveren zijn donkerblauw; de buik is glanzend donkergroen. De staart en de onderstaartdekveren zijn staalblauw.

Het popje lijkt erg veel op een *H. sapphirina*-pop, maar heeft een staalblauwe staart; de kin en de onderstaartdekveren zijn wit in plaats van roestkleurig.

Alhoewel het een „drukdoende” soort is, is de witkeelsaffierkolibrie niet agressief, en het is een van de weinige kolibriesoorten die samen met nauw verwante soorten kan worden gehouden. De eigenaardigheid is verder het gezang, dat wat wegheeft van het gejang van een hond!

De blauwkopsaffierkolibrie (*Hylocharis grayi*, Eng. blue-headed sapphire) is ongeveer 11,5 cm lang. De gedrongen snavel is vleeskleurig met een zwart uiteinde. Het mannetje heeft een glinsterend saffierblauwe kop. De bovenzijde is glanzend bronsgroen; de onderzijde is glanzend goudgroen en de staart is staalblauw. Het popje heeft een glinsterend bronsgroene bovenzijde en een groengevlekte onderzijde. Alhoewel de blauwkopsaffierkolibrie erg kleurrijk is, wordt het uiterlijk ontsierd door de ietwat gedrongen snavel en de uitstekende wenkbrauwen. Deze soort heeft ook een „slordig” uitzicht, tgv. de gewoonte om steeds met opgezette veren te zitten.

Wat karakter en gezang betreft, lijkt deze soort meer op een *Amazilia* dan op een *Hylocharis*. Ik heb niet ondervonden dat ze agressief was. Aangezien ze zich zeer makkelijk aanpast aan een kooi of een gemeenschapsvolière, is het een ideale soort voor de beginnende liefhebber. Indien men er wat zorg voor draagt, blijkt ze ook lang te leven.

Heliodoxa

Deze kolibriesoorten zijn vrij groot, van 11,5 tot 13,5 cm. Eenmaal ingewend, kunnen ze uiterst agressief worden. Wanneer men probeert om er eentje in een gemeenschapsvolière onder te brengen, houdt men daarom best ook een kooi klaar.

Alhoewel ze zeer mooi zijn, blijken ze wat té groot en té agressief te zijn; daardoor zijn *Heliodoxa*'s niet erg gewild door ervaren liefhebbers. Voor hen die echter graag een stel kolibries hebben, zijn er ook bijna steeds popjes beschikbaar.

De meest ingevoerde soort van dit geslacht is waarschijnlijk de violetvoorhoofd schitterkolibrie (*Heliodoxa leadbeateri*, Eng. violet-fronted brilliant). Het mannetje heeft een glinsterend violetblauwe bovenkop met een koperkleurige nek. De overige bovenzijde is bronsgroen. De kin, keel en borst zijn glinsterend smaragdgroen, de overige onderzijde is glanzend bronsgroen. De diepgevorkte staart heeft bronskleurige middenveren, de overige veren zijn zwart. Het popje heeft een glanzend kopergroene bovenzijde en een witte onderzijde met groene stipfels op keel en borst. De staart is minder gevorkt en de buitenste veren hebben een wit uiteinde.

Violetvoorhoofd schitterkolibrie
(*Heliodoxa leadbeateri*: man.)

GEVAARLIJKE ZIEKTEN BIJ KANARIES

LANCASTRELLA

Het is nu ongeveer 4 jaar geleden dat ik te kampen had met een ernstige ziekte onder mijn kanaries welke ziekte bij de kwekers noch bij de dierenarts bekend bleek te zijn. Ook in de literatuur was daarover niets te vinden terwijl het Diergeneeskundig instituut, waarnaar ik enkele dode vogels had gezonden, mij ook niet verder kon informeren en men de ziektekiemen niet kon analyseren. Na veel pogingen slaagde ik er in om via een collega enkele levende vogels naar een professor in Groningen te sturen die direkt de diertjes kon onderzoeken. Onlangs sprak ik nog een mij bekende vogelliefhebber die eenzelfde onderzoek had laten doen bij Dr. Zwart. Na een week in spanning te hebben gezeten werd ik opgebeld dat men de ziekte had ontdekt. Het bleek LANCASTRELLA te zijn welke veel bij kanaries, tropische vogels, wildzang, bastaarden en kwartels zou kunnen voorkomen. Bij parkietachtigen schijnt deze ziekte niet bekend te zijn. Ook Dr. Zwart bleek tot eenzelfde konklusie te zijn gekomen. Toen men eenmaal wist met welke ziekte men te doen had is er naarstig naar een geneesmiddel gezocht om die ziekte met succes te bestrijden. Dit geneesmiddel bleek $E^s B^3$ te zijn. Dit is een medicament in poedervorm dat alleen via de dierenarts verkrijgbaar is. Het is oplosbaar in water en men dient het de vogels als volgt toe te dienen:

1 Afgestreken theelepeltje $E^s B^3$ oplossen in een **kwart liter** water en dit gedurende **5 dagen** als drinkwater aan de vogels verstrekken. Vervolgens **3 dagen normaal drinkwater** geven en in die periode MOET men de kooien en volières grondig reinigen en ontsmetten; vergeet daarbij vooral de zitstokken niet. Dat ontsmetten kan men doen met HALAMID welke men in de voorgeschreven verhoudingen (zie op de verpakking) moet oplossen in water.

Na deze 3 dagen geve men de vogels wederom gedurende **5 dagen** drinkwater waarin $E^s B^3$ is opgelost in de hiervoor genoemde verhoudingen. Na deze tweede vijfdaagse periode weer overgaan op normaal drinkwater.

De ziekte is bijzonder hardnekkig en wanneer deze kuur niet of onvoldoende resultaat heeft opgeleverd kan men na 3 weken de totale kuur weer herhalen. Na een kuur dient men wel de vogels wat extra vitaminen toe te dienen. Het geneesmiddel breekt namelijk de darmflora af en met wat extra vitaminen zal die weer spoedig op peil zijn.

Lancastrella uit zich als volgt: De vogel zit bol en is wat lusteloos. Als u de vogel pakt en deze op de rug in uw hand neemt en de buikveertjes wegblaast dan ziet u dat de huid op de buik glimt en vurig rood is. Die huid is dan gespannen omdat het buikje

erg opgezwollen is en wel zo dat de darmen duidelijk zichtbaar zijn. Lancastrella is een langdurige ziekte die niet in het eerste stadium wordt opgemerkt. Pas wanneer de ziekte meer ernstige vormen aanneemt doen zich bovenomschreven verschijnselen voor. Ik heb vogels gehad die 3 à 4 jaar aan deze ziekte hebben geleden alvorens ze er aan dood gingen. Bij de bestrijding van deze ziekte wanneer we dus de kuur toepassen, bestaat de kans dat er toch nog enkele vogels dood gaan maar die zijn dan vaak al zo ernstig besmet geweest dat er weinig meer aan te doen was. Andere ernstige gevallen komen er soms wel goed doorheen maar later blijken ze dan niet vruchtbaar meer te zijn. Los van de reeds genoemde ziekteverschijnselen kunnen we ook tijdens het kweekseizoen wel merken dat er iets aan de hand is. De popjes beginnen slecht te nestelen, zitten enigszins bol, de ontlasting is dun en stinkt soms. Als men eieren heeft zijn er veel jongen die afsterven in de dop. Wel uitgekomen jongen sterven na 2 à 3 dagen ondanks dat ze toch goed worden gevoerd. Bij grotere jongen kan men dan al zien dat het buikje niet in orde is. Mijn ervaringen gedurende de afgelopen 4 jaar zijn dat er veel vogels met deze ziekte zijn besmet zonder dat men het weet. Ook tijdens tentoonstellingen heb ik dat wel ervaren. Verschillende kwekers lachten mij uit toen ik over deze ziekte vertelde. Gelukkig waren er ook die mij wel serieus namen en indien dit nodig was op mijn verzoek een kuur hebben toegepast op hun vogels. Ze hebben er beslist geen spijt van gehad.

Nog enkele opmerkingen tot slot. Zorg vooral voor schone, heldere kooien. Houdt uw vogelverblijven tijdens najaar en winter schoon en vooral droog. Een vochtige omgeving is ideaal voor bacteriën, maar niet goed voor uw vogels. Wanneer u vogels koopt zet ze dan eerst apart in een kooi en bekijkt ze goed. Als na p.m. 14 dagen alles in orde is laat ze dan bij uw andere vogels. Het besmettingsgevaar is niet gering en wanneer 1 vogel in uw kooi deze ziekte heeft moeten toch al uw andere vogels ook een kuur ondergaan. Ik hoop met dit artikel een bijdrage te hebben geleverd tot een goede beoefening van de vogelliefhebberij en wanneer u iets toch nog niet duidelijk is dan ben ik gaarne bereid mijn ervaringen verder met u uit te wisselen.

S. Huis in 't Veld

Boomcateweg 10 te Nijverdal.

COROMANDELKWARTEL

COTURNIX COROMANDELICA (GMELIN)

tekst: P. J. Penning

Coromandelkwartel (*Coturnix coromandelica* (Gmelin))

eder jaar worden er thans Coromandelkwartels ge-weekt. Dit blijkt uit de advertenties in diverse ornithologische tijdschriften. Ze worden tegen redelijke prijs aangeboden.

Hun stamland is Azië, t.w. India, Birma, maar ook op Ceylon, het tegenwoordige Sri Lanka komen ze voor.

Hun dekkleur onderscheidt hen niet veel van de meeste andere kwartelsoorten, want daar vertonen ze de gewone kwarteltekening. De haan heeft een witte keel, waarop een naar weerszijden uitlopende, inkervormige zwarte tekening ligt. Bij de krop hebben ze een zwart gekleurde vlek. Ook aan de flanken bezitten ze een zwarte tekening, bestaande uit schuin in de lengterichting lopende strepen. De onderzijde is bruin-wit. De hen is duidelijk van de haan te onderscheiden, doordat de zwarte keel- en krop-tekening ontbreken. Ze bezit een geheel witte keel, heeft een lichtbruine kop waarop de donkerdere tekening duidelijk te zien is. De vogels zijn 14—15 cm groot.

Doordat de haan nogal fel is kan hij met meerdere hennen samen gehouden worden. Het is een prachtig gezicht een haan met 5 à 6 hennen door de volière te zien stappen. Men moet dan wel de beschikking hebben over een ruime volière, beplant met graspollen en lage struikjes. Een enkel paartje kan men natuurlijk wel een minder ruime volière geven. Maar enkele vierkante meters grondoppervlakte is wel gewenst.

Ook de hoogte is belangrijk. Doordat ze, net als alle kwartels steil omhoog vliegen, doen zij dat ook wel eens als ze ergens van schrikken of onrustig zijn. Bij gebruik van lage rennetjes doet men er goed aan de bovenzijde van schuimplastic of doek te voorzien. Zodanig aanbrengen dat dit de schok opvangt als zij opvliegen. Men voorkomt hiermee ernstig beschadigde kopjes, of wat nog erger is: doden. Want het komt nogal eens voor dat de kwartel zo'n klap niet overleeft. Bij de nodige voorzieningen behoeft men daar echter niet zo bang voor te zijn.

Als zij zich eenmaal in de volière thuisvoelen, legt de hen al gauw 8—13 eieren in een ondiep kuiltje ergens onder een struik of in een pol lang gras. Niet altijd laat de haan zijn echtgenote met rust tijdens het broeden. Het is beter hem dan tijdelijk apart te plaatsen.

Na ongeveer 17 dagen komen de eieren uit. De eerste dagen hebben de kuikentjes grote behoefte aan rust en warmte. Men moet ze dan ook niet teveel storen. Het is voor de kuikentjes vooral fataal als ze de eerste dagen een koude en vochtige omgeving hebben. Een eerste vereiste is dus een droge, warme plaats, b.v. in de binnenren.

Voor het uitbroeden van de eieren kan men natuurlijk ook gebruik maken van een broedmachine. Maar dit levert maar al te vaak grote problemen op. M.i. is natuurbroed altijd beter, niet altijd wil dit jammergenoeg goed verlopen.

Evenals veel andere soorten kwartelkuikens eten ze in de handel verkrijgbaar kwartel opfokvoer, kuikenmeel, slakjes en wormpjes. Als groenvoer geeft men ze op een leeftijd van ongeveer 1 week ook groenvoer. Brandnetelkoppen, naar behoefte fijngesneden, is met name een uitstekend voedsel. Blauwmaanzaad pikken ze ook graag op.

Als ze hun buikjes dik gegeten hebben zoeken ze terstond de warmte van hun moeder weer op. Vogels zijn van nature erg nieuwsgierig. Het is dan ook een alleraardigst gezicht als ze bij het horen van enig geluid meteen hun kopjes tussen moeders veren door naar buiten spelen, nieuwsgierig naar wat er nu toch eigenlijk wel aan de hand is. Ze groeien bijzonder snel. Veel sneller dan menig kuikentje van een andere kwartelsoort. Ze zijn erg vlug zelfstandig. Op een leeftijd van 3—4 weken kan men naast het opfokvoer ook kleine kwartel- of fazantekorrels en een goed kwartelmengsel van zaden gaan verstrekken.

Na 6 weken zijn ze geheel zelfstandig en kunnen ze in een apart verblijf ondergebracht worden. De ouders kunnen zich dan weer voor een volgend broedsel in gaan zetten.

Naast allerlei zaden hebben ze ook grote behoefte aan grit, groenvoer en wat levend voedsel. Meelwormen, 2 à 3 per dag, worden met graagte opgepeuzeld.

Volwassen Coromandelkwartels kunnen wel enige koude verdragen, maar het is beter ze in de winter een lichte verwarming van 5°—10° C te geven. Ze blijven daardoor beter in conditie. Anders zitten ze in een hoekje soms geheel in elkaar gedoken te kniesoren.

Op diverse tentoonstellingen komt het voor dat de Japanse kwartel voor een Coromandelkwartel aangezien wordt, dit is geheel ten onrechte. Kijkt u maar naar het verschil in kop- en borsttekening van beide soorten. Er is een duidelijk onderscheid waar te nemen.

De
sel

De

OP SOMMIGE AUSTRALISCHE EILANDEN HEERSEN DE VOGELS

door Clare Booth foto's van Mike Brown

De Abrolhos-eilanden liggen ter hoogte van de kust van West Australië.

Lang voordat vissers hier grote kreeftgronden ontdekten, was de vogelstand op deze eilanden al zeer groot en gevarieerd. Dat is gelukkig nóg zo, wat vooral te danken is aan de inspanningen van het departement voor visserij en fauna van West Australië.

Dr. T. L. Riggert is aan dit departement verbonden. Hij vertelt ons iets van deze Abrolhos-eilanden, die hij de waardevolste vogelbroedplaatsen van heel Australië noemt.

Er zijn meer dan zestig geregistreerde vogelsoorten die de eilanden „aandoen“ of er nestelen en broeden. Sommige soorten komen buiten de eilanden niet veel voor.

Het meest spectaculaire van de eilanden zit hem echter niet in de zeldzaamheid maar in de grote aantallen vogels van sommige soorten.

Gedurende het broedseizoen lijken de eilanden af en toe wel bewolkt door de enorme massa's vogels.

Het beroemdste vogeleiland is Pelsart, een lang en smal koraaleiland in het zuiden van de Abrolhos. Op dat eiland ziet men vooral

grote aantallen Noddy's (*Anous stolidus*); een gematigde schatting komt zelfs al op 50.000 exemplaren uit.

Ook de kleine Noddy (*Anous tenuirostris*) en de Bonte Stern (*Sterna fuscata*) leven er in grote aantallen.

Een der mooiste vogels op Pelsart is de Roodstaartkeerkringvogel (*Phaeton rubricandus*).

Een werkelijk prachtige vogel met zijn helderwitte verenkleed en zijn rode staart waarvan de middelste staartveren zeer lang zijn. De totale lengte van deze vogel is 100 cm. Dit soort komt op geen der andere eilanden voor. In tegenstelling tot de zuidelijke eilanden met lage kalksteen en zanderige koraalgronden, hebben de noordelijke eilanden een hogere ligging en een rijkere fauna. Ze zijn vooral bekend om hun landdieren zoals o.a. kangeroes en reptielen. Vogels zijn er echter ook in groten getale vooral de Witbuikzeearend (*Haliaetus leucogaster*) en de Kleine bonte aalscholver (*Phalacrocorax varius*).

Op vijf eilanden komen in grote goed gevestigde kolonies ook de Pijlstormvogels (*Puffinus pacificus*) voor.

Deze en ook de andere eilandvogels weten zich in aantal goed te handhaven.

Vogels zijn echter zeer gevoelige wezens die maar weinig nodig hebben om uitgeroeid of verdreven te worden. Daarom heeft het departement van de heer Riggert een aantal regels opgesteld ter handhaving van de vogelstand op deze eilanden.

Zo is het niet toegestaan op de eilanden te kamperen; in bijzondere gevallen wijkt men daarvan af als het om wetenschappelijk onderzoek gaat. Vele vogelliefhebbers uit de gehele wereld hebben daarvan al gebruik gemaakt hetgeen een uitvoerige documentatie over de verschillende vogelsoorten en hun leefwijze heeft opgeleverd.

Er mogen geen vuurwapens op de eilanden worden gebruikt; honden, katten en andere vogelverslinders worden geweerd; er mogen geen vuren worden ontstoken; de kreeftenvisserij diene speciale regels na te leven. Zo mogen zij niet op alle eilanden wonen en worden de eilanden waar de grootste vogeldichtheid heerst met rust gelaten. Op andere eilanden mogen zij wel wonen doch geen veranderingen aan natuur en landschap aanbrengen. Er mag geen boompje door hen worden geplant etc.

Gelukkig houden de vissers zich hieraan. Zij werken graag mee aan de instandhouding van deze unieke vogelkolonies al schreeuwen nestelende vogels hen soms het bed uit. Dr. Riggert is er blij mee.

De Noddy.

Het evenbeeld van onze stern, alleen is hun verpakje bruin en hebben zij een wit petje

Jonge pijlstormvogel wordt aan een onderzoek onderworpen

DE HOORNKOET OF GEHOORNDE KOET

tekst: M. de Jong

In het Andesgebergte in Zuidwest-Bolivia, westelijk Argentinië en Chili leeft de Hoornkoet of Gehoornde koet (*Fulica cornuta*). Hij is familie van onze Meerkoet (*Fulica atra*), maar de afmetingen zijn aanzienlijk groter. De totale lengte bedraagt ongeveer 60 cm, terwijl onze koet slechts 38 cm lang is. Het gehele verenpakje is leizwart met een gelig groene snavel met zwarte rand. Opvallend zijn de voorhoofdslellen op de plaats van de voorhoofdplaat. Deze is zwart en heeft de vorm van een hoorn; vandaar de naam. Ook in de wetenschappelijke naam vinden we deze hoorn terug, want *cornuta* is afgeleid van het Latijnse *cornu*, dat hoorn betekent.

De Hoornkoet is een grote ornithologische zeldzaamheid, want het aantal nog levende exemplaren is gevaarlijk klein. Waarschijnlijk is de gehele populatie niet groter dan 2000 exemplaren. Het woongebied vormen de hooggelegen meren, gewoonlijk boven 4000 meter, in het Andesgebergte. Daar is vrijwel geen plantengroei en daarom heeft de Hoornkoet zijn

toevlucht gezocht in het bouwen van een nest van stenen. Ze brengen kiezelstenen met hun snavel naar een ondiepe plek in het water en maken er een heuvel van. Deze heuvel heeft doorgaans een doorsnee van ongeveer één meter en wordt een centimeter of 60 hoog. Hierop komt een beetje plantaardig materiaal te liggen, dat fungeert als een eigenlijk nest. Behalve kiezelstenen worden ook wel grotere brokken gebruikt. Men heeft wel stenen in zo'n nestheuvel gevonden, die 400 gram wogen.

De reuzenkoet

Eveneens in de Andes, maar noordelijker, leeft de allergrootste koet, de Reuzenkoet (*Fulica gigantea*). Deze wordt circa 65 cm lang. Deze vogel werd pas in 1836 ontdekt en is in slechts een paar dierentuinen aanwezig. Als ik het wel heb is er ook een tweetal in Artis. Deze koet maakt zijn nest wél van waterplanten. Het doet denken aan dat van onze Meerkoet maar is uiteraard groter.

BOEKENNIEUWS

1000 VOGELS IN KLEUR door Bruce Campbell. Wellicht ten overvloede vragen wij Uw aandacht voor dit fraaie boekwerk, want U hebt er al kennis van kunnen nemen via de advertentie in het novembernummer. Toch kunnen wij niet aan deze uitgave voorbijgaan, want onder de vele boeken, die er op vogelgebied uitkomen, is dit boek wel een „bizarre verschijning”. Meer dan 1000 uitstekende kleurenfoto's van vogels, bekende en onbekende soorten, in hun natuurlijke omgeving, is toch wel iets bijzonders.

Daarnaast worden bijna 1400 soorten besproken waarbij achtereenvolgens aandacht wordt besteed aan het verspreidingsgebied, het geluid, het voedsel en het broeden. Wel is het jammer dat het foto- en het tekstgedeelte gescheiden zijn; het zou mooier zijn geweest als bij iedere foto direct de beschrijving van de vogel was opgenomen. Dit zou echter — naar onze informatie — een aanmerkelijk hogere prijs hebben meegebracht. De huidige prijs van f 69,50 is voor dit prachtige boek zeker niet hoog. Uitgave H. J. W. Becht, Amsterdam.

Seen, Moore, Wasserläufe, door Dietmar en Renate Aichele en Heinz-Werner en Anneliese Schwegler.

Een boekje over de natuur bij meren, moerassen, beekjes e.d. Wat leeft er zoal in en bij het water? Dit boekje geeft het antwoord. De plantengroei, vissen, waterinsekten, reptielen, vogels en zoogdieren, die we er kunnen vinden, worden besproken. Geïllustreerd met 120 fraaie kleurenfoto's. Een goede uitgave van het Kosmos-Verlag, Stuttgart. Prijs: DM 7,80.

PIETPRAAT OVER ORANJEROODAGAAT- IVOOROPAALSCHIMMEL

tekst: J. Kuiper

foto: W. D. H. Spijker

De standaard zegt over oranjeroodagaatvooropaalschimmel het volgende:

De streepjes zullen over het algemeen een weinig minder fijn zijn dan bij een intensieve, toch moeten ook bij een schimmelvogel de streepjes zo smal en kort mogelijk zijn. Pigment minimaal d.w.z. een licht blauwgrijze kleur in streepjes en pennen, de streepjes goed tot in de flanken doorlopend. Snavel, pootjes en nagels vrij licht van kleur. De bijkleur wordt gevormd door een onder invloed van de ivoorfactor verkerend oranjerood, de kleur manifesteert zich als rose met een normale niet te zware schimmelgraad, welke over het hele lichaam aanwezig moet zijn.

Voorkomende fouten: Pigment te maximaal (te donker); streepjes te lang en/of te breed; onvoldoende flanktekening; kleur niet egaal; geen goede schimmelverdeling; witte broek; losse bevedering; geringe roodfactor.

Zoals op de afbeelding goed te zien is zorgt de opalfactor in combinatie met de ivoorfactor voor een erg mooi kleurbeeld, ook vogels in het bezit van zo'n kleurbeeld moeten voldoen aan bepaalde standaardeisen! Het ontbreken van bijvoorbeeld de flanktekening is ook bij deze kleurslag een pigmentgebrek, als de kleur vlekkelig is kost dat ook hier een aantal strafpunten in de rubriek bijkleur. Welke kleurstimulans er ook gebruikt wordt, regelmaat is een dwingende eis! Er zijn mensen die menen dat ivoortinten anders behandeld moeten worden dan „gewone” oranjerode, dit is een misvatting. De roodfactor van de oranjeroodagaatvooropaalschimmel moet net zo sterk zijn als de roodfactor van de oranjeroodagaatopaalschimmel, het is dan ook duidelijk dat voor beide vogels de dosering kleurstof volkomen gelijk zal moeten zijn om een goed resultaat te behalen. U moet die kleurstof niet beschouwen als een verfstof, kanaries bezitten niet het vermogen om uit de voeding die ze tot zich nemen rode kleur op te bouwen, daarvoor moet die voeding aangepast worden, dit gebeurt middels een kleurstimulans. Er zijn echter nog steeds kwekers die vinden dat de vogels niet snel genoeg op de gewenste kleur komen, men verdubbeld of verdrievoudigt dan de dosering maar, dan zal het wel sneller gaan

meent men. Het is veruit de beste methode om in een korte tijd een goede stam vogels volkomen naar de knoppen te helpen! Uit zo'n behandelingsmethode ontspruiten dan de verhalen dat opgevoerde vogels altijd onvruchtbaar zijn, dit is natuurlijk een lachertje. Er zijn in Nederland kwekers die jaar in jaar uit eclatante successen boeken met roodfactorige vogels, dit zou bij een verkeerde behandeling nooit kunnen. Terug naar ons onderwerp, de rose gekleurde agaatoopaal. De schimmelverdeling is zeer belangrijk in deze kleurslag, zo zal de vogel die iets te zwaar schimmel is zijn rose bijkleur in de rug niet meer laten zien, die rug wordt door dat teveel aan schimmel praktisch wit, hetgeen natuurlijk fout is. Een geringe roodfactor is een ernstige fout, de bijkleur wordt dan creme-achtig in plaats van rose. In deze kleurslag heb ik vogels gezien die als schimmelvogel toch een ragfijn pigment lieten zien, een uitgesproken pluspunt dus. Over het algemeen hebben deze opalen een zeer behoorlijke bevedering, toch oppassen dat u niet voortdurend schimmelvogels aan elkaar paart, dit om pluizen te voorkomen. Het lijkt redelijk u te adviseren om oopaalvervend te paren aan oopaal, wanneer oopaal steeds aan oopaal gepaard wordt zou dat bevederingsfouten op kunnen leveren, en dat zou jammer zijn. Ook hier is de voorzichtigheid moeder van de porceleinkast. Ik kan niet bewijzen dat de pigmentligging bij de opalen verantwoordelijk is voor het wat harder worden van de bevedering, ik geloof dat echter onvoorwaardelijk. Het is net of de veranderde ligging van het pigment verantwoordelijk is voor het wat minder soepel of harder worden van vooral de grote pennen, deze beschadigen dan ook tamelijk gauw en daardoor is het moeilijk om in deze kleurslag gave vogels op de keurtafel te krijgen. Laten we hopen dat ook in de toekomst kwekers bereid zullen zijn om deze vogels met hun mooie kleurbeeld in de perfectie gefokt op de keurtafel te blijven brengen. Misschien kan overvloedig verstrekken van badwater iets doen ten gunste van de bevedering. In de volgende pietpraat zal ik met u de dominantwitte behandelen, TOT DAN!

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

1-1 Bandvinken
1-1 Zilverbekje
1-1 Napoleontje
1-1 Goudmussen
1-1 Ekstertje
SAMEN Fl. 25,-

Steeds duizenden tropische vogels
en parkieten voorradig.

1-1 Chindwergkwartels
1-1 Zilverdwergkwartels
SAMEN Fl. 20,-

Verzending onder rem-
bours verp. Fl. 1,50
Vracht rek. koper.

Vraag uitgebreide prijslijst.

's-Maandags de gehele dag gesloten. - 's-Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.
1e Pinksterdag gesloten. - 2e Pinksterdag geopend.

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor
pelsdieren, pluimvee en vogels - Voor-
fronten in alle maten - Tevens opvouw-
bare kooien voor honden, katten, duiven,
papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 109 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE

dieren - speciaalzaken

HEEFT U ONZE KWEEKKAARTEN AL ?

Onmisbaar bij een doelgerichte kweek. - Slechts f. 5,00 voor 25 stuks.

EVEN ONMISBAAR ZIJN DE STANDAARDEISEN

Jap. Meeuwen f 17,50
Grasparkieten f 15,00
Neophema's f 6,00

Agaporniden f 7,50
Zebravinken f 3,50
Kleurkanaries f 6,50
Duiven en kwartels f 5,00

De standaardseisen zijn losbladig en u kunt deze opbergen in een normale
standaard ringband welke echter niet wordt bijgeleverd.

Bestellingen **UITSLUITEND** op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom.
Met duidelijke vermelding van hetgeen u wenst.

OOK UW ADRES . . .

voor div. autom.; vlak- en motorbroedmachines van 50-1000
eieren. Zonder keerinrichting kap.; 80 fazanteëieren reeds
voor f 120,- met keerinrichting 50-80 eieren f 330,-, 100-160
eieren f 450,-, f 550,- met motor. Onze mach. zijn voor alle
soorten eieren goed.

Een motorbroedmachine voor 120 kriel- of fazante-eieren
f 400,-, voor 200-320 eieren f 1100,-, 300-450 eieren
f 1300,-, desgewenst met petroleum. Alle onderdelen voor
event. zelfbouw, div. kuikenverwarmingen, Elstein infrarood
donkerstralers, div. schakelklokken met of zonder schemer-
licht, vollière- en drinkwaterverwarming, elektr. snavelbran-
ders, leewikapparaten. Folders met afbeelding en prijzen gratis.

A. M. Kokke, Postbus 29, Groesbeek, Tel. 08891-1632

„ANIMALI“

INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK
POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303
TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS

Vraag onze uitgebreide nieuwe prijslijst

Vogelliefhebbers bezoekt ons park!

Verkoop ook gedurende het weekeinde!

nieuw!

Basisopfokvoer

voor de "doe-het-zelver"

Witte Molen brengt een geheel nieuw opfokvoer voor kanaries, parkieten, en tropische vogels. Basisopfokvoer wordt volgens een geheel nieuw procedé - Expanderen - samengesteld. Daardoor worden eiwitten zeer licht verteerbaar, wat vooral belangrijk is voor jonge vogels, bij hen is de behoefte aan - Optimale Groeistoffen - het grootst. Geëxpandeerde voedingsstoffen geven een maximaal benuttingseffect. Basisopfokvoer kan naar keuze worden aangevuld met gepelde haver, negerzaad, gekiemd zaad, gekookt ei, geraspte appel of wortel, fijngehakte groenten enz. Door onze voedingsdeskundige is het gehalte en de verhoudingen van - Vitaminen en Sporenelementen - nauwkeurig bepaald.

Analyse:

Ruw Eiwit min. 13,2% - Verteerbaar Eiwit min. 12,8% - Vet min. 8% - Zetmeel en suiker min. 49% - Vocht max. 12% - Ruw celstof max. 1,75% - Minerale stof max. 6%.

Toegevoegd per kg.:

Vitamine A. 16.000 IE, D3. 2000 IE, E. 6 mgr., K3 2 mgr., B11, 3 mgr., B2. 6,5 mgr., B.6. 1,3 mgr., Nicotinezuur 40 mgr., Panthoteenzuur 10 mgr., Vit. B 12 0,025 mgr., Folinezuur 0,6 mgr., Choline Chloride 450 mgr., D.L.Methionine 650 mgr., IJzer 26 mgr., Mangaan 90 mgr., Koper 13 mgr., Zink 39 mgr., Jodium 1,35 mgr., Kobalt 4 mgr.

witte molen

basisopfokvoer

verkrijgbaar in voordeelverpakkingen van 2 kg f. 6,15 en 3½ kg f. 10,20 bij uw dierspecialzaak!